

I. ȘTIRI PE SCURT

Integrare Europeană

- R. Moldova cooperează cu Uniunea Europeană în domeniul Politicii de Securitate. Interlic 01.06.2010.
- Comisia Europeană a adoptat la 1 iunie Programul de Acțiune Anual 2010 pentru R. Moldova în valoare de 66 de milioane de euro. Interlic. 02.06.2010.
- La Chișinău a avut loc misiunea de evaluare a Comisiei Europene privind Acordul de Comerț Liber Aprofundat și Comprehensiv dintre UE și R.Moldova. Interlic. 02.06.2010.
- Secretarul General al Consiliului Europei a sosit într-o vizita oficiala la Chisinau. Infotag. 03.06.2010.
- Dacian Cioloș: Sprijinul UE pentru R.Moldova va fi mai consistent în perioada următoare. Interlic. 04.06.2010.
- Iurie Leancă: Franța este deschisă pentru un dialog mult mai activ între R.Moldova și UE. Interlic. 05.06.2010.
- Comitetul Rusia-UE pentru Politica de Securitate s-ar putea ocupa de problema transnistreana. Infotag. 07.06.2010.
- Vlad Filat a avut astăzi la Bruxelles o întrevedere cu Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politică Externă și de Securitate. Interlic. 09.06.2010.
- Transnistria accepta schema UE pentru lansarea trenului Chisinau-Odesa. Infotag. 09.06.2010.
- Întrevedere Vlad Filat - Stefan Fule. Interlic. 10.06.2010.
- Moldova ar putea servi ca model pentru celelalte state membre a Parteneriatului Estic – Stefan Fule. Infotag. 11.06.2010.
- Consiliul Europei cauta cai de colaborare între Chisinau si Tiraspol. Infotag. 14.06.2010.
- Victor Chirilă: Moldova ar putea să obțină călătoriile fără viză în UE în următorii 2-3 ani. Interlic. 15.06.2010.
- Moldova este interesata în dezvoltarea relatiilor cu Luxemburgul – Vlad Filat. Infotag. 15.06.2010.
- UE și-a reafirmat disponibilitatea de a sprijini R.Moldova. Interlic. 15.06.2010.
- Ministrul al Afacerilor Externe al Republicii Federale Germania în vizită în R.Moldova. Interlic. 17.06.2010.
- Bulgaria a facilitat condițiile regimului de viza pentru cetatenii Moldovei. Infotag. 18.06.2010.
- În 2011 Moldova va prelua presedinta în Comunitatea Energetica Europeana. Infotag. 23.06.2010.
- Moldova se indreapta pe o directie corecta – Presedintele forumului economic Vinez, Erhard Busek. Infotag. 25.06.2010
- Delegatia BERD desfasoara consultari la Chisinau. Infotag. 28.06.2010.

România – Republica Moldova

- Ministrul român al apărării naționale i-a conferit lui Vitalie Marinuța Emblema de Onoare a Armatei României. Interlic. 04.06.2010.
- Andrei Popov a participat la conferința “România și Republica Moldova în noul context (geo)politic: oportunități, provocări, soluții”. Interlic. 14.06.2010.
- Chisinaul si Bucuresti-ul vor elabora un plan de actiuni comun pentru Integrarea europeana a Moldovei. Infotag. 15.06.2010.

Ucraina – Republica Moldova

- CUC a aprobat observatorii militari din partea Ucrainei. Infotag. 25.06.2010.

Rusia – Republica Moldova

- Declarația Guvernului R.Moldova cu privire la Memorandumul germano-rus din 5 iunie, 2010. Interlic. 07.06.2010.

SUA – Republica Moldova

- ANRE va beneficia de un program de parteneriat cu institutii de reglementare din SUA. Interlic. 23.06.2010.
- SUA facilitează regimul de vize pentru moldoveni. Interlic. 28.06.2010.

Conflictul Transnistrean

- Presedintele RMN, Igor Smirnov, este nemulțumit de asistenta internationala acordata prin Moldova. Infotag. 09.06.2010.
- Moldova și Uniunea Europeană abordează problema conflictului transnistrean. Interlic. 09.06.2010.
- Întrevedere Victor Osipov - Vladimir Iastrebceak. Interlic. 10.06.2010.

- **Memorandumul Medvedev-Merkel va deschide perspective in reglementarea conflictului transnistrean – Mihai Ghimpu.** Infotag. 17.06.2010.
- **Viceministrul de externe a informat OSCE despre abordările cheie RM in procesul de reglementare a conflictului transnistrean.** 17.06.2010.
- **Procesul de negocieri trebuie purtat de parti egale – Igor Smirnov.** Infotag. 17.06. 2010.
- **Autoritățile transnistrene l-au reținut pe președintele CEC a moldovei Eugen Stîrbu pentru alegerile din corjevo.** Infotag. 22.06.2010.
- **Lavrov: UE poate participa la operațiunea de mentinere a pacy in Transnistria.** Interlic. 23.06.2010.
- **Rusia considera ca transformarea operațiunilor de mertinere a pacy din Transnistria este prematura.** Infotag. 25.06.2010.
- **Tiraspolul este dispus sa urmeze principiile ONU, dar considera ca dreptul la autodeterminare este mai important decat integritatea teritoriala.** Infotag. 30.06.2010.

II. OPINII, COMENTARII, INTERVIURI

1. **Interviu cu Vasile Nedelciuc: 20 de ani de la „Declarația de suveranitate” a R. Moldova.** Radio Europa Liberă. 23.06.2010.
2. **Interviu cu Victor Chirilă: Chestiunea Transnistriei în conciliabulele Medvedev-Merkel.** Radio Europa Liberă. 07.06.2010.
3. **Interviu cu Iurie Leancă: „Moldovenii obțin o perspectivă foarte clară de a putea circula fără vize”.** Radio Europa Liberă. 16.06.2010.
4. **Interviu cu Vlad Filat: Am reușit să asigurăm supraviețuirea țării și să punem bazele dezvoltării din continuare.** Infotag. 02.06.2010.
5. **Interviu cu Iulian Frunțasu: Liberalizarea regimului de vize: responsabilități și perspective.** Radio Europa Liberă. 11.06.2010.
6. **Interviu cu Monica Macovei: Moldova: o perspectivă europeană, categoric pozitivă.** Radio Europa Libera. 10.06.2010.
7. **Serghei Pirojkov: Reglementarea tuturor problemelor dintre Ucraina și Moldova ne apropie de europa comună.** Infotag. 28.06.2010.
8. **Interviu cu Victor Osipov: Ilie Cazac și Ernest Vardanean vizitați în detenție de șeful misiunii OSCE Philip Remler.** Radio Europa Liberă. 21.06.2010.
9. **Interviu cu Vladimir Iastribceak: Nici trecutul și nici viitorul nu cunosc cuvântul "dacă".** Infotag. 16.06.2010.
10. **Interviu cu Konstantin Kosachev: „Cine este președintele UE?”** Europa Liberă. 23.06.2010.

I. ȘTIRI PE SCURT

- 29 iunie** În perioada 24-25 iunie curent, la Chișinău, au avut loc consultări moldo-ucrainene la nivel de experți privind subiectul stabilirii pe teren a hotarelor sectorului de teren transmis în proprietatea Ucrainei, situat pe teritoriul Republicii Moldova. Consultările s-au desfășurat la nivel de directori de departamente de drept internațional din cadrul Ministerelor Afacerilor Externe ale ambelor state, cu antrenarea altor experți.
<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/481034/>
- 28 iunie** Prim-ministrul Vlad FILAT și Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al SUA în Republica Moldova Asif J. CHAUDHRY au susținut astăzi, 28.06.2010 un briefing la tema facilitării regimului de vize.
- 23 iunie** În perioada 22-23 iunie 2010, la Istanbul, a avut loc Summit-ul Șefilor de Stat și Guvern ai Procesului de Cooperare în Europa de Sud-est (SEEC) precedat de Reuniunea Miniștrilor Afacerilor Externe SEEC. Evenimentele au fost organizate de către Președinția Republicii Turcia la acest proces regional și a întrunit șefii diplomaților statelor din regiunea Europei de Sud-est. Delegația Republicii Moldova a

fost condusă de către dl Iurie Leancă, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene.

<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/481024/>

17 iunie

Pe 16 iunie 2010, dl Andrei Popov, Viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, a întreprins o vizită de lucru la București, în cadrul căreia a susținut consultări bilaterale cu partea română. În timpul discuțiilor au fost luate în dezbateră subiecte ce țin de aspecte ale colaborării bilaterale, accentul fiind pus pe preluarea expertizei românești acumulate în procesul de aderare la UE. A fost efectuat un bilanț al realizărilor din ultimele luni în contextul îndeplinirii înțelegerilor convenite în timpul vizitelor la nivel înalt. Părțile au precizat activitățile ce urmează a fi incluse în Planul de acțiuni pentru implementarea Declarației comune privind Parteneriatul strategic semnată de către Președinții celor două state, precum și posibilitățile de a face cât mai operativă asistența financiară nerambursabilă acordată de România în valoare de 100 milioane de euro.

<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/480951/>

17 iunie

În zilele de 16-17 iunie Vicepremierul Iurie Leancă, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene a efectuat o vizită de lucru la Berlin, la invitația lui Guido Westerwelle, Vicecancelar, Ministrul federal al Afacerilor Externe al Germaniei.

<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/480949/>

16 iunie

În perioada 14 – 15 iunie a.c., Viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, dl Andrei Popov a condus delegația moldovenească la lucrările celei de-a 8-a Conferințe Anuale de Evaluare în domeniul Securității, organizate de OSCE. Discuțiile purtate în cadrul evenimentului s-au axat pe examinarea amenințărilor existente la adresa securității statelor din spațiul OSCE și modalităților de cooperare internațională în vederea contracarării acestora. O atenție deosebită a fost acordată problematicei reglementării conflictelor și situațiilor de criză, funcționării mecanismelor de control al armamentelor, combaterii amenințărilor transnaționale ș.a.

15 iunie

Prim-ministrul Vlad FILAT a participat astăzi la lansarea oficială a dialogului privind liberalizarea regimului de vize dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

10 iunie

Prim-ministrul Vlad FILAT a avut aseară la Bruxelles o întrevedere cu Stefan FULE, Comisar european pentru Extindere și Politică de Vecinătate.

9 iunie

Prim-ministrul Vlad FILAT a avut astăzi la Bruxelles o întrevedere cu Catherine ASHTON, Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politică Externă și de Securitate.

7 iunie

În zilele de 7-8 iunie curent, la Chișinău se va desfășura cea de-a III-a rundă de negocieri pe marginea Acordului de Asociere RM-UE. Delegația Republicii Moldova va fi condusă de către dna Natalia Gherman, Viceministru al Afacerilor Externe, iar delegația UE – de către dl Gunnar Wiegand, Director pentru Europa de Est, Caucazul de Sud și Asia Centrală, DG RELEX, Comisia Europeană.

<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/480876/>

Integrare Europeană

- **R. Moldova cooperează cu Uniunea Europeană în domeniul Politicii de Securitate. Interlic 01.06.2010.**

Potrivit MAEIE, luni, 31 mai, la Bruxelles a avut loc reuniunea RM-UE privind cooperarea în domeniul Politicii de Securitate. Delegația Republicii Moldova a fost condusă de Natalia Gherman, Viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar cea a UE, de Carlos Fernandez-Arias, Ambasador COPS în cadrul Reprezentanței Permanente a Spaniei la Bruxelles. Părțile au discutat ultimele evoluții interne în Republica Moldova, problematica transnistreană și relațiile cu statele terțe. Diplomații UE au reiterat sprijinul în procesul de implementare a agendei ambițioase de reforme a Guvernului Republicii Moldova, apreciind rezultatele înregistrate într-o perioadă relativ scurtă. Unul dintre subiectele-cheie l-au constituit evoluțiile interne, inclusiv sub aspectul reformelor promovate în domeniul drepturilor omului, dimensiunii economice, justiției și afacerilor interne, discuțiile fiind marcate de iminența demarării Dialogului RM-UE privind liberalizarea regimului de vize. De asemenea, părțile au realizat un schimb de opinii referitor la procesul de soluționare a conflictului transnistrean. Oficialii UE au reconfirmat importanța reluării cât de curând posibil a negocierilor în formatul 5+2. În acest sens, a fost apreciată dinamica discuțiilor recente de la Astana și date asigurări că UE va căuta și în continuare posibilități de a consolida sprijinul autorităților moldave. În contextul implementării măsurilor de consolidare a încrederii între cele două maluri ale Nistrului, părțile au examinat aspectul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în raioanele de est ale Republicii Moldova. În mod special, Natalia Gherman a apreciat contribuția Misiunii EUBAM în procesul de gestionare a frontierei moldo-ucrainene, inclusiv pe segmentul transnistrean, salutând decizia de prelungire a mandatului Misiunii pentru o nouă perioadă. Cu ocazia reuniunii, doamna Gherman a avut o serie de întrevederi cu înalți oficiali ai Uniunii Europene în vederea coordonării agendei de dialog politic între RM și UE pentru luna iunie 2010. <http://www.interlic.md/2010-06-01/r-moldova-coopereaza-cu-uniunea-europeana-in-domeniul-politicii-de-securitate-16039.html>

- **Comisia Europeană a adoptat la 1 iunie Programul de Acțiune Anual 2010 pentru R. Moldova în valoare de 66 de milioane de euro. Interlic. 02.06.2010.**

Comisia Europeană a adoptat la 1 iunie 2010 Programul de Acțiune Anual 2010 pentru Republica Moldova, în valoare de 66 de milioane de euro. Noul program de cooperare va sprijini agenda anti-sărăcie a noului guvern moldovean vizând stimularea creșterii economice de-a lungul țării. O atenție deosebită o acordă programul reducerii sărăciei în zone rurale. Mai mult, programul de asistență va sprijini dezvoltarea în domeniile energiei și biomasei, pentru a contribui la o producție energetică mai sigură în Republica Moldova. Acest sprijin este destinat să reducă aproape complet dependența Chișinăului de surse energetice primordial străine. Stefan Füle, Comisarul UE pentru Extindere și Politică de Vecinătate, a declarat că Republica Moldova "face față unor provocări formidabile care cer o acțiune decisivă și hotărâtă asupra reformei. Suntem alături de Moldova în aceste eforturi.

Decizia de astăzi dovedește că sprijinul nostru este real și substanțial", a adăugat el. <http://www.interlic.md/2010-06-02/comisia-europeana-a-adoptat-la-1-iunie-programul-de-actiune-anual-2010-pentru-r-moldova-in-valoare--16056.html>

- **La Chișinău a avut loc misiunea de evaluare a Comisiei Europene privind Acordul de Comerț Liber Aprofundat și Comprehensiv dintre UE și R.Moldova. Interlic. 02.06.2010.**

La Chișinău, în perioada 31 mai - 2 iunie curent, a avut loc misiunea de evaluare a Comisiei Europene privind Acordul de Comerț Liber Aprofundat și Comprehensiv dintre UE și R.Moldova (DCFTA). În cadrul acestei misiuni de evaluare, experții Comisiei Europene (CE) au avut drept scop obținerea unei imagini clare a capacităților instituționale și legislative de negociere și implementare a DCFTA pe câteva sectoare primordiale, precum: măsurile sanitare și fitosanitare; comerțul cu bunuri și servicii; barierele tehnice, tarifare și netarifare; drepturile de proprietate intelectuală; achiziții publice, facilitarea comerțului; administrarea vamală; servicii financiare și competiție. În urma vizitelor efectuate la instituțiile implicate, Delegația CE a apreciat înalt rezultatele obținute în completarea Chestionarului DCFTA și eficiența colaborării dintre ministere și agenții, precum și exercitarea funcțiilor acestora, în același timp venind cu sugestii, opinii și observații întru dezvoltarea și ameliorarea lor. La sfârșitul misiunii de evaluare, delegația europeană și reprezentanții tuturor instituțiilor, care au participat pe parcursul activității misiunii au putut evalua situația actuală în care se afla Republica Moldova, ca ulterior să fie prezentat un raport detaliat privind progresele înregistrate și recomandările vizavi de fiecare domeniu examinat. În același context, experții europeni au manifestat disponibilitatea UE de a sprijini și în continuare Moldova în procesul său de reforme, inclusiv prin furnizarea de asistență tehnică. În acest scop, Guvernul RM a fost invitat să-și concentreze eforturile asupra adoptării și punerii în aplicare și executarea corectă a legilor și consolidarea capacităților instituționale. Șeful delegației RM a fost viceministrul Economiei Octavian Calmîc, iar partea europeană a fost reprezentată de către Ewa Synowiec, Director general DG Trade. Potrivit ME, Acordul de Comerț Liber Aprofundat și Comprehensiv dintre UE și Republica Moldova (DCFTA) ar eficientiza considerabil relațiile comerciale actuale prin oferirea de către ambele părți a accesului preferențial pe piețe nu numai prin eliminarea barierelor tarifare, ci și netarifare. Acesta va susține reformele economice în Moldova, în special în domeniile legate de comerț ca de exemplu, măsurile sanitare și fito-sanitare, reglementările tehnice și standardele de asigurare a securității și a calității produselor pentru consumatori, protecția drepturilor de proprietate intelectuală, achizițiile publice etc. Ca rezultat s-ar crea noi oportunități de export pentru Republica Moldova. <http://www.interlic.md/2010-06-02/la-chishinau-a-avut-loc-misiunea-de-evaluare-a-comisiei-europene-privind-acordul-de-comertz-liber-ap-16078.html>

- **Secretarul General al Consiliului Europei a sosit într-o vizită oficială la Chișinău. Infotag. 03.06.2010.**

Secretarul General al Consiliului Europei, Thorbjorn Jagland, a sosit joi dimineață într-o vizită oficială la Chișinău. Jagland a întreprins această vizită la invitația Președintelui interimar și speakerului Mihai Ghimpu. Oficialul european urmează să aibă întrevederi separate cu membrii Alianței pentru Integrare Europeană și cu reprezentanții Partidului Comuniștilor. De asemenea, Jagland va participa la ședință lărgită a AIE, motiv pentru care a fost amân timer ședința de miercuri a deputaților AIE. La amiază, Jagland și liderii AIE Mihai Ghimpu, Vladimir Filat, Serafim Urechean și Marian Lupu vor susține o conferință comună de presă. Liderul fracțiunii PLDM și președintele prin rotație al AIE, Mihai Godea, a menționat că „așteaptă ca Secretarul CoE să medieze dialogul dintre AIE și PCRM și să convingă comuniștii să meargă la compromis pentru modificarea Constituției de către

Parlamentul actual”. „Este o chestiune responsabilă și este normal să fie consultată și bine discutată cu toate părțile, inclusiv cu oficialii europeni”, a spus Godea. *Nota redacției:* Acum două zile, Thorbjorn Jagland a avut o discuție telefonică cu liderul PCRM, Vladimir Voronin, care s-a plîns oficialului că „AIE evită dialogul cu PCRM”.

- **Dacian Ciolos: Sprijinul UE pentru R.Moldova va fi mai consistent în perioada următoare. Interlic. 04.06.2010.**

Vlad Filat a avut astăzi o întrevedere cu Dacian Ciolos, Comisar European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. Dacian Ciolos a menționat importanța dezvoltării domeniului agricol, inclusiv sub aspectul creării noilor locuri de muncă și dezvoltării mediului rural. „Agricultura Republicii Moldova este un domeniu cu care economia țării se poate ancora și mai puternic în piața europeană, cu efecte benefice directe și concrete pentru cetățeni. Uniunea Europeană are nevoie de un partener cât mai prosper, stabil economic și politic”, a menționat Comisarul european. Comisarul european a menționat că Uniunea Europeană este cel mai mare importator de produse agro-alimentare din lume, însă acestea trebuie să fie de o calitate înaltă. Dacian Ciolos a reconfirmat disponibilitatea UE de a susține Republica Moldova în eforturile sale de a stabili un control strict al calității produselor. Comisarul european a mai spus că sprijinul UE pentru Republica Moldova va fi mai consistent în perioada următoare. <http://www.interlic.md/2010-06-04/dacian-ciolos-sh-spriznul-ue-pentru-r-moldova-va-fi-mai-consistent-in-perioada-urmatoare-16108.html>

- **Iurie Leancă: Franța este deschisă pentru un dialog mult mai activ între R.Moldova și UE. Interlic. 05.06.2010.**

Aflat într-o vizită de lucru la Paris, la invitația omologului său francez, Bernard Kouchner, Vicepremierul Iurie Leancă, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut în zilele de 3 și 4 iunie o serie de întrevederi cu înalți oficiali ai Franței. În cadrul dialogurilor consistente cu șeful diplomației franceze, precum și cu Jean-David Levitte, consilierul președintelui pentru politica externă, Pierre Lellouche, secretar de stat pentru afaceri europene, vice-președinții comisiilor de politică externă ale Senatului și Adunării Naționale Iurie Leancă a subliniat că țara noastră percepe Franța drept „un partener extrem de important, un susținător activ al aspirațiilor europene ale Moldovei”. La rândul său, Bernard Kouchner, la fel ca și alți interlocutori francezi, a confirmat că Franța urmărește cu viu interes evoluțiile politice din țara noastră și apreciază eforturile susținute ale Guvernului de la Chișinău pentru promovarea reformelor politice și economice menite să modernizeze Moldova și să o aducă pe făgașul normalității, precum și pentru apropierea graduală de Uniunea Europeană. Interlocutorii francezi au remarcat că Moldova înregistrează progrese semnificative „făcându-și temele pentru acasă” la capitolul integrării europene. Partenerii francezi au apreciat, de asemenea, eforturile diplomației moldovenești pentru inițierea în scurt timp a dialogului multidimensional cu UE, inclusiv în vederea liberalizării regimului de vize pentru cetățenii moldoveni și creării zonei de comerț liber aprofundat și cuprinzător. În context, a fost reiterată susținerea deplină din partea Franței atât pe plan bilateral, cât și în cadrul instituțiilor europene pentru eforturile depuse de țara noastră în acest sens. În contextul aprofundării dialogului politic bilateral, partea franceză s-a arătat deschisă pentru semnarea în viitorul apropiat a unei Declarații comune privind parteneriatul strategic moldo-francez. Ambele părți au fost de acord că se impun acțiuni susținute pentru atragerea investițiilor franceze în economia Moldovei. Această concluzie a fost subliniată și în cadrul întrevederii Vicepremierului Iurie Leancă cu un grup de oameni de afaceri francezi. Abordând problematica transnistreană, Iurie Leancă a informat interlocutorii despre ultimele evoluții la

acest subiect, exprimând recunoștință părții franceze pentru interesul manifestat față de identificarea unor soluții durabile de reglementare a conflictului. [...]

<http://www.interlic.md/2010-06-05/iurie-leanca-frantza-este-deschisa-pentru-un-dialog-mult-mai-activ-intre-r-moldova-shi-ue-16121.html>

- **Comitetul Rusia-UE pentru Politica de Securitate s-ar putea ocupa de problema transnistreana. Infotag. 07.06.2010.**

Comitetul Rusia-UE pentru politică externă și securitate la nivelul miniștrilor de externe s-ar putea ocupa și de soluționarea problemei transnistrene, consideră cancelarul german Angela Merkel și președintele rus Dmitri Medvedev. Ei au semnat o declarație în acest sens sîmbătă la Mersburg, Germania. „Comitetul ar putea servi drept forum pentru schimbul de opinii pe marginea problemelor curente referitor la politica și securitatea internațională, ar putea elabora principiile de bază de desfășurare a operațiunilor comune civile și militare ale Rusiei și UE privind depășirea crizei, va putea efectua un schimb de opinii și recomandări în probleme concrete de colaborare, inclusiv diferite conflicte și situații de criză, la a căror reglementare participă Rusia și Uniunea Europeană în cadrul formatelor internaționale corespunzătoare”, se arată în declarație. Se presupune că în Comitet Rusiava fi reprezentată de ministrul afacerilor externe, Serghei Lavrov, iar UE – de comisarul pentru politică externă, Catherine Ashton. „Aici s-ar putea să unim eforturile pentru a încerca să soluționăm conflictul transnistrean, în vederea reanimarea activității în formatul „5+2”, cu implicarea tuturor părților din acest format și cu atragerea unor noi posibilități suplimentare, care ar crea acest forum pentru securitate Rusia-Uniunea Europeană”, a spus Medvedev. <http://www.infotag.md/noutati/583623/>

- **Vlad Filat a avut astăzi la Bruxelles o întrevedere cu Înalțul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politică Externă și de Securitate. Interlic. 09.06.2010.**

Prim-ministrul Vlad Filat a avut astăzi, 09.06.2010 la Bruxelles o întrevedere cu Catherine Ashton, Înalțul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politică Externă și de Securitate. Discuția s-a axat pe situația politică din R.Moldova, reforma constituțională, reglementarea transnistreană și pașii întreprinși de Republica Moldova în vederea apropierei de Uniunea Europeană. Vlad Filat a făcut o trecere în revistă a acțiunilor întreprinse pentru depășirea crizei constituționale din Republica Moldova. Vlad Filat a mulțumit pentru suportul constant acordat de structurile europene în acest sens și a reiterat atașamentul Republicii Moldova față de valorile europene. Referindu-se la conflictul transnistrean, Premierul a vorbit despre ultimele evoluții legate de procesul de reglementare. Vlad Filat a menționat că, acum o lună, a efectuat o vizită oficială la Berlin unde s-a întâlnit cu Cancelarul Federal, Angela Merkel, cu care a discutat despre reglementarea transnistreană. „În cadrul Summit-ului ruso-german de săptămîna trecută, Angela Merkel și Dmitri Medvedev, Președintele Federației Ruse, au propus crearea unui nou for la nivel de miniștri de externe din partea UE și Rusiei. Acesta este un semnal foarte bun, care ne face să credem că problema transnistreană devine unul din principalele subiecte în cooperarea UE-Rusia”, a precizat Premierul. Vlad Filat a mulțumit Înalțului Reprezentant al UE pentru mesajul privind reglementarea transnistreană din 17 mai, menționînd că acesta a avut un impact pozitiv. „Apreciam deschiderea UE și Rusiei, în contextul necesității relansării procesului de reglementare a conflictului transnistrean și sîntem siguri că reglementarea transnistreană poate deveni unul din cele mai importante succese ale UE în politica externă, în contextul noilor reforme instituționale”, a apreciat Prim-ministrul. [...] <http://www.interlic.md/2010-06-09/vlad-filat-a-avut-astazi-la-bruxelles-o-intrevedere-cu-inaltul-reprezentant-al-uniunii-europene-pent-16157.html>

• **Transnistria accepta schema UE pentru lansarea trenului Chișinău-Odesa. Infotag. 09.06.2010.**

Căile Ferate din Transnistria (CFT) acceptă schema propusă de UE pentru lansarea trenului-diesel Chișinău-Odesa. Despre aceasta a anunțat directorul general al CFT, Serghei Marținko. Într-un interviu pentru agenția „Novîi region-2”, Marținko a spus că UE propune crearea în Transnistria a unei firme, care se va ocupa de transportul feroviar pe cursa Chișinău-Odesa. Firma trebuie să obțină certificat de înregistrare temporară la Chișinău și să încheie contract atât cu Căile Ferate ale Moldovei (CFM), cât și cu CFT privind tehnologiile de transportare pe rusă și acordarea infrastructurii. Potrivit directorului, Uniunea Europeană propune această schemă pentru a plasa pe un plan secundar relațiile proaste dintre CFM și CFT și pentru a obține astfel rezultate practice. „Europenii consideră că în condițiile actuale între cele două întreprinderi ar putea exista anumite relații, însă nu directe”. Totodată, el consideră că CFM va opune rezistență oricăror inițiative, deoarece întreprinderii îi convine ca trenurile să circule cât mai mult pe teritoriul republicii. Potrivit lui Marținko, în timpul apropiat experții europeni vor elabora pașaportul segmentului transnistrean de cale ferată, pentru a confirma că nu există nici un fel de probleme tehnice, iar circulația trenului-diesel Chișinău-Odesa este foarte posibilă. El afirmă că situația la CFT continuă să se înrăutățească, volumul tranzitului și al mărfurilor de import-export scade încontinuu. „Reducerea volumelor de transport cu peste două treimi, comparativ cu anul 2008 înainte de criză, a dus la reducerea personalului și la faptul că la moment întreprinderea lucrează doar patru zile pe săptămână”, a spus Marținko. **Nota redacției:** Întreprinderea Căile Ferate ale Transnistriei a fost fondată în 2004, după ce autoritățile autoproclamatei RMN au declarat că bunurile întreprinderii de stat „Căile Ferate ale Moldovei” aflate pe teritoriul regiunii reprezintă proprietatea sa. În martie 2006 a fost sistată circulația feroviară pe porțiunea transnistreană cu o lungime de 42 km din cauza că Moldova nu poate asigura controlul în regiune. În prezent pe teritoriul regiunii circulă doar un singur tren de pasageri pe traseul Moscova-Chișinău-Moscova și trenurile marfare de tranzit care aparțin Rusiei și Ucrainei. Exportul mărfurilor transnistrene pe calea feroviară se realizează numai prin Moldova ocolind regiunea. La întrevederile grupurilor de experți CFM a înaintat mai multe condiții pentru reluarea circulației trenurilor, printre care reîntoarcerea în proprietatea sa a materialului rulant reținut de Tiraspol, comercializarea biletelor de călătorie în lei, accesul controlorilor moldoveni în trenuri. CFM consideră că CFT trebuie să intre în componența sa în calitate de filială. <http://www.infotag.md/noutati/583672/>

• **Întrevedere Vlad Filat - Stefan Fule. Interlic. 10.06.2010.**

Vlad Filat a avut aseară, 09.06.2010 la Bruxelles o întrevedere cu Stefan Fule, Comisar european pentru Extindere și Politică de Vecinătate. Vlad Filat a spus că apreciază foarte mult mesajul de susținere lansat de Stefan Fule privind necesitatea liberalizării regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova. „Liberalizarea regimului de vize este un pas foarte important, nu doar din perspectiva liberei circulației în spațiul european a cetățenilor moldoveni, dar și pentru că este un pas important în vederea indentificării unei soluții pentru conflictul transnistrean”, a spus Premierul. Vlad Filat a apreciat faptul că, la 15 iunie, la Luxembourg, anume Stefan Fule va fi cel care va lansa dialogul RM-UE pe marginea liberalizării regimului de vize. Comisarul a menționat că Moldova face pași rapizi în vederea apropierei de standardele europene și că merită să beneficieze de regim liberalizat de vize. Tot ieri, Vlad Filat s-a întâlnit cu Rainer Wieland, Vice-președinte al Parlamentului European, cu care a discutat despre perspectivele europene ale Republicii Moldova și ce face țara noastră pentru a fi primită în marea familie europeană. Rainer Wieland a reiterat disponibilitatea Uniunii Europene de a susține reformele demarate în Republica Moldova, precizând importanța cooperării între țările europene și Republica Moldova în vederea lansării proiectelor investiționale durabile, informează un comunicat al Executivului.

<http://www.interlic.md/2010-06-10/intrevedere-vlad-filat-stefan-fule-16177.html>

- **Moldova ar putea servi ca model pentru celelalte state membre a Parteneriatului Estic – Stefan Fule. Infotag. 11.06.2010.**

Eforturile Moldovei pentru integrarea europeană ar putea servi ca model pentru celelalte state membre a Parteneriatului Estic, consideră Comisarul UE pentru Extindere și Politica Europeană de Vecinătate, Stefan Füle. Delegația UE la Chișinău a relatat că la reuniunea deschisă a Partidului Popular European, dedicată relațiilor dintre UE și Moldova înaintea de următoarea reuniune a Consiliului de cooperare UE-Republica Moldova, care va avea loc la 15 iunie, Füle a spus că Moldova este un „candidat de prim rang pentru asistența UE în această parte a lumii”. Potrivit lui, Comisia Europeană a prezentat Parlamentului European un proiect de lege pentru a oferi Moldovei un pachet de asistență macro-financiară în valoare de 90 milioane de euro. Comisarul european a salutat angajamentul UE de a oferi Moldovei un pachet de asistență financiară în valoare de 550 mil. euro, anunțat în luna martie la Conferința Internațională a Donatorilor, care se va materializa în câteva săptămâni prin programul pentru „creșterea activității economice în afara zonelor urbane din Moldova” cu un buget de 45 mil. euro. Stefan Füle a descris misiunea de experți cu drepturi depline a Comisiei Europene, recent sosită în Moldova, ca fiind „un pas important în crearea unui spațiu profund și comprehensiv de liber schimb”, care ar duce la „integrare economică mai profundă”. „Acum sper că multe dintre serviciile și agențiile din cadrul Comisiei Europene vor fi implicate în acest exercițiu de evaluare pentru a veni cu așa-numitele „recomandări cheie” pentru RM înaintea începerii negocierilor pentru Acordul de Comerț Liber, Aprofundat și Comprehensiv”, a spus el. Potrivit comisarului, regimul de liberalizare a vizelor este un obiectiv-cheie al relațiilor dintre UE și Moldova în cadrul Parteneriatului Estic, adăugând că Comisia Europeană a pregătit terenul pentru Consiliul de Cooperare pentru a deschide dialogul în acest sens. „Dialogul vizelor ne va permite examinarea exhaustivă a condițiilor de intrare fără viză a cetățenilor moldoveni în țările UE. În plus, într-un context regional, această abordare aplicată în cazul Moldovei ar putea servi ca model pentru celelalte state membre a Parteneriatului Estic, având în vedere specificitatea și progresul fiecărei țări”, a declarat Füle. <http://www.infotag.md/noutati/583716/>

- **Consiliul Europei caută cai de colaborare între Chisinau și Tiraspol. Infotag. 14.06.2010.**

La Tiraspol reprezentantul special al Secretarului General al Consiliului Europei (CoE), Birute Abraitiene, și expertul independent al CoE, Owen Masters, au discutat cu viceministrul afacerilor externe al RMN, Alexandr Malearciuc, probleme și aspecte de țin de posibila colaborare între Moldova și Transnistria. În cadrul întrevederii au fost examinate, în special, perspectivele realizării proiectelor europene de colaborare în domeniul învățământului superior, al mass-media și între reprezentanții societății civile de pe cele două maluri ale Nistrului. Malearciuc a spus că Transnistria este interesată de realizarea programelor în primele două direcții, care sînt analizate de către structurile de profil din regiune. În același timp, el a subliniat că „la realizarea unor asemenea proiecte este necesar de a se acționa reieșind din realitățile actuale, avînd în vedere specificul relațiilor moldo-transnistrene, punînd accentul pe aspectele profesionale apolitice și creînd condiții pentru ca participanți să obțină o experiență în domenii concrete”.

<http://www.infotag.md/noutati/583740/>

- **Victor Chirilă: Moldova ar putea să obțină călătoriile fără viză în UE în următorii 2-3 ani. Interlic. 15.06.2010.**

Directorul executiv al Asociației pentru Politică externă, Victor Chirilă, a declarat [Europei Libere](#) că Republica Moldova ar putea să obțină călătoriile fără viză în Uniunea Europeană chiar în următorii 2-3 ani, dacă autoritățile

vor ține pasul reformelor și dacă va exista o stabilitate politică. Dar așa cum procesul liberalizării vizelor este mai mult unul tehnic, potrivit expertului, Moldova ar avea toate șansele, întrucât ar fi întrecut-o, bunăoară, pe Ucraina, în unele domenii, țară care a început negocierile cu 2 ani înaintea Moldovei. **Victor Chirilă:** „Republica Moldova a început să elibereze pașapoarte biometrice în 2008. Chiar dacă ritmul este lent, dar în perioada următoare urmează să fie accelerat. Doi. Ucraina ar trebui să aibă o instituție care să se ocupe de azil și readmisie. Republica Moldova are de ani buni acest birou de azil și de refugiați. Trei. Ucraina trebuie să aibă legislație în domeniul protecției datelor personale și să aibă și o instituție creată în acest domeniu. Republica Moldova are din 2007 și legislația, care acum urmează să fie ajustată la standardele UE de ultimă oră, și are și această instituție. Și, patru, să îndeplinească un chestionar cu referire la securitatea documentelor. Republica Moldova a transmis această informație în cadrul unui raport pe care l-a elaborat în martie. Deci, sunt patru condiții pe care Republica Moldova le-a îndeplinit deja. Ceea ce demonstrează că din punct de vedere al acțiunilor practice, noi suntem în unele domenii înaintea Ucrainei. Și acest lucru mie personal îmi oferă optimism că dacă va fi, începând cu anul viitor, stabilitate politică necesară în această țară, va fi un Parlament care să elaboreze legi și să le adopte la timp, când le cere guvernul, și va fi un guvern stabil, cu siguranță, în 2 ani, în 2013, Republica Moldova are șanse să determine până atunci Comisia Europeană, Uniunea Europeană să-și schimbe atitudinea politică față de noi”. Un impediment în obținerea regimului liberalizat de vize este lipsa de control asupra regiunii transnistrene, dar această problemă nu ar fi de nedepășit. Potrivit diplomaților, Bruxellesul ar saluta noua abordare a Chișinăului de a încerca soluționarea conflictului transnistrean prin sporirea atractivității malului drept al Nistrului pentru locuitorii Transnistriei, inclusiv prin liberalizarea regimului de vize. <http://www.interlic.md/2010-06-15/victor-chirila-moldova-ar-putea-sa-obtina-calatoriile-fara-viza-in-ue-in-urmatorii-23-ani-16253.html>

• **Moldova este interesată în dezvoltarea relațiilor cu Luxemburgul – Vlad Filat. Infotag. 15.06.2010.**

„Moldova este interesată în dezvoltarea relațiilor economice, comerciale și financiare cu Luxemburgul”, a declarat luni, 14.06.2010 în cadrul unei întrevederi cu reprezentanții Asociației Băncilor și Bancherilor din Luxemburg, premierul moldovean Vladimir Filat. Premierul a precizat că domeniile în care sînt binevenite investițiile străine, inclusiv luxemburgheze sînt sectorul infrastructurii, ramura creării rețelelor de telecomunicație, a producției utilajului și echipamentului radio-electronic, sectorul energetic, dezvoltării mediului rural de afaceri, a serviciilor publice locale și dezvoltării regionale, industria alimentară, industria turismului, sistemul bancar, consultingul financiar. În context, s-a menționat că soldul investițiilor luxemburgheze în Moldova în 2009 a fost de 5% din volumul total al investițiilor străine. De asemenea, premierul a precizat că în Moldova activează opt întreprinderi cu participarea capitalului din Luxemburg. Bancherii din Luxemburg s-au arătat interesați de climatul investițional și oportunitățile de plasare a capitalului în R.Moldova. Tot luni, premierul s-a întâlnit cu Laurent Mosar, președintele Camerei Deputaților a Ducatului Luxemburg, și Ben Fayot, președintele Comisiei pentru afaceri externe și europene, cooperare și imigrare. [...] <http://www.infotag.md/noutati/583768/>

• **UE și-a reafirmat disponibilitatea de a sprijini R.Moldova. Interlic. 15.06.2010.**

În cadrul reuniunii de astăzi a Consiliului de Cooperare UE - Republica Moldova, Consiliul de Cooperare a salutat dinamica pozitivă a relațiilor dintre UE și Republica Moldova și evoluțiile realizate în ultimele șase luni. Consiliul de Cooperare a amintit, în special, imboldul pozitiv care i-a fost imprimat Consiliului UE-RM din 21 decembrie 2009 și a subliniat oportunitățile oferite de Parteneriatul Estic, inclusiv pe dimensiunile multilaterale ale acestuia. Consiliul de Cooperare și-a exprimat aprecierea pentru procesul consecvent al consultărilor privind reforma constituțională și a reamintit importanța respectării standardelor democratice și a statului de drept, precum și a

incluziunii, în vederea finalizării acestui proces. UE a salutat aspirațiile europene ale Moldovei și a confirmat angajamentul față de obiectivele de asociere politică și integrare economică cu UE. Uniunea Europeană a reiterat dorința sa de a merge mai departe, cu măsuri concrete, astfel încât reformele inițiate să fie susținute, cu un accent special pe negocierea viitorului Acord de Asociere, progresul spre o integrare economică și dialogul de vize care a fost lansat în cadrul Consiliului de Cooperare. UE și-a reafirmat disponibilitatea de a sprijini Republica Moldova, inclusiv prin asistență macrofinanciară și consiliere la nivel înalt a Guvernului. UE a subliniat că Republica Moldova trebuie să-și intensifice eforturile pentru implementarea eficientă a reformelor structurale - în special, în ceea ce privește statul de drept, lupta împotriva corupției, precum și mediul de afaceri și de investiții. [...]
<http://www.interlic.md/2010-06-15/ue-shia-reafirmat-disponibilitatea-de-a-sprijini-r-moldova-16263.html>

• **Ministru al Afacerilor Externe al Republicii Federale Germania în vizită în R.Moldova. Interlic. 17.06.2010.**

În zilele de 16-17 iunie vicepremierul Iurie Leancă, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene a efectuat o vizită de lucru la Berlin, la invitația lui Guido Westerwelle, Vicecancelar, Ministrul federal al Afacerilor Externe al Germaniei. Pe durata întrevederii, miniștrii au efectuat o amplă trecere în revistă a stadiului actual al relațiilor bilaterale moldo-germane, menționând cu titlu separat nivelul avansat al dialogului politic moldo-german și susținerea activă din partea Germaniei a proceselor democratice și reformelor care au loc în Moldova. „Angajamentul Germaniei pentru Moldova este bine cunoscut în țara mea și apreciat la justa sa valoare”, a menționat Iurie Leancă într-o declarație pentru presă la încheierea discuțiilor cu omologul său german. Iurie Leancă a exprimat recunoștință pentru susținerea și încurajarea consecventă din partea Germaniei a opțiunii Republicii Moldova în favoarea valorilor europene și a integrării sale graduale în Uniunea Europeană. De asemenea, a fost menționat sprijinul acordat Republicii Moldova în cadrul instituțiilor Uniunii Europene la lansarea dialogului moldo-comunitar privind liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni, precum și interesul deosebit pentru susținerea din partea Germaniei în ceea ce privește perspectiva inițierii negocierilor referitor la crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător. Potrivit MAEIE, ministrul moldovean de externe a salutat Memorandumul adoptat la 5 iunie 2010 de către Cancelarul Federal al Germaniei, Angela Merkel, și Președintele Rusiei, Dmitri Medvedev, exprimând încrederea că angajamentul politic asumat de către liderii celor două țări deschide perspective promițătoare în reglementarea conflictului transnistrean. Remarcând importanța asistenței acordate Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Federal pentru Cooperare Economică, Iurie Leancă a spus că pentru Moldova este extrem de valoroasă realizarea practică a înțelegerilor convenite pe durata recente vizite în Germania a Prim-ministrului moldovean Vlad Filat, inclusiv, în domeniul economic și investițional. Vicecancelarul Guido Westerwelle a confirmat și cu acest prilej că Moldova se va bucura și în continuare de susținere din partea Germaniei, încurajând procesul de reforme democratice din țara noastră și menționând că de felul în care Chișinăul va ști să avanseze pe calea implementării angajamentelor asumate, va depinde în mare măsură parcursul european al Moldovei. În cadrul conferinței de presă, Guido Westerwelle a anunțat că va da neapărat curs invitației Vicepremierului Iurie Leancă și va vizita țara noastră la 25 iunie curent, aceasta fiind pentru prima dată, când un Vicecancelar, Ministru al Afacerilor Externe al Republicii Federale Germania se va afla în vizită în Republica Moldova. Aceleași mesaje pozitive de sprijin pentru Moldova și aspirațiile sale europene au fost exprimate și în cadrul întrevederilor cu alți înalți oficiali germani, inclusiv, din cadrul Budestagului, a Comitetului de Est al Economiei Germane, precum și a Forumului germano-moldav. În cadrul întrevederii cu reprezentanții Fundației Konrad Adenauer și membrii Consiliului Director al Forumului Germano-moldav, Iurie Leancă a informat asistența despre procesele care au loc în viața politică și social -

economică din Moldova. La Berlin, Ministrul Afacerilor Externe a avut și o întâlnire cu reprezentanți ai diasporei moldovenești din Germania, răspunzând la numeroase întrebări ale asistenței. <http://www.interlic.md/2010-06-17/ministru-al-afacerilor-externe-al-republicii-federale-germania-in-vizita-in-r-moldova-16324.html>

- **Bulgaria a facilitat condițiile regimului de viza pentru cetățenii Moldovei. Infotag. 18.06.2010.**

Vizele pentru turismul organizat se vor elibera în 10 zile calendaristice. Această prevedere se conține în dispozițiile MAE al Bulgariei privind facilitarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova. Potrivit comunicatului Ambasadei Bulgariei, mai multe categorii de cetățeni vor putea obține vize gratis. La acestea se referă, în special, pensionarii, copii cu vârsta sub 18 ani, participanții la evenimente sportive internaționale, la activități științifice, culturale și artistice și persoanele care îi însoțesc, elevii, studenții, cercetătorii științifici. Viza multiplă cu durata de valabilitate până la un an se va elibera persoanelor care în anul precedent au primit măcar o viză și au folosit-o conform legii. Din categoria acestora fac parte: participanții la expoziții internaționale, conferințe, simpozioane, seminare, reuniuni, consultări, negocieri; conducătorii auto care prestează servicii de transport internațional de mărfuri și pasageri pe teritoriul Bulgariei cu vehicule înmatriculate în Republica Moldova; participanții la programe de schimb, organizate de orașele înfrățite sau de alte localități; persoanele care dețin imobile pe teritoriul Republicii Bulgaria și membrii familiilor acestora. Viza multiplă cu valabilitatea cel puțin 2 ani și cel mult 5 ani se eliberează persoanelor care fac parte din categoriile de mai sus, cu condiția că 2 ani anteriori au folosit viza multiplă anuală conform legii și mai există motive de cerere a vizei multiple. <http://www.infotag.md/noutati/583837/>

- **In 2011 Moldova va prelua presedinția în Comunitatea Energetică Europeană. Infotag. 23.06.2010.**

Președinția Moldovei în Comunitatea Energetică în 2011 este o bună oportunitate pentru republică de a se face mai văzută pe piața energetică europeană, a declarat la întrevederea cu prim-ministrul Vladimir Filat directorul general adjunct pentru energie din cadrul Comisiei Europene, Fabricio Barbato, aflat în vizită la Chișinău în fruntea unei delegații. Potrivit serviciului de presă al Guvernului, premierul a menționat că Guvernul tratează cu maximă responsabilitate președinția în Comunitatea Energetică, pe care o va exercita în anul viitor, și s-a arătat sigur că, împreună cu partenerii externi, se va reuși înregistrarea unor rezultate pozitive. Filat spus că asigurarea securității energetice este un obiectiv al Guvernului și că se depun eforturi în vederea diversificării surselor de energie. Prim-ministrul a pledat pentru atragerea investițiilor în acest domeniu, menționând că potrivite în acest sens ar fi parteneriatele private, statul urmînd să vină cu reglementări eficiente. Moldova a devenit membru cu drepturi depline al organizației în martie 2010. Consiliul Miniștrilor al Comunității Energetice Europene a aprobat participarea Moldovei la CEE în calitate de observator încă în 2006. După trei runde de negocieri, în decembrie 2009 Consiliul a acceptat Moldova în rîndurile membrilor organizației și a recomandat să adopte o serie de documente în domeniul energiei. În februarie 2010 Moldova și-a îndeplinit toate angajamentele față de CEE, inclusiv a votat legi privind energia electrică și gaze. **Nota redacției:** Pe 25 octombrie 2005 Uniunea Europeană, precum și Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Macedonia, România, Serbia și Muntenegru, Kosovo au semnat la Atena Acordul de constituire a Comunității Energetice a țărilor din Europa de Sud-Est, denumit acum Tratatul Comunității Energetice. Acordul întrunește 27 de țări. Documentul a intrat în vigoare pe 1 iulie 2006 și prevede aplicarea treptată în țările regiunii a legislației UE în domeniul energiei electrice, gazelor naturale, concurenței, securității livrărilor, protecției investițiilor și în domeniul utilizării surselor de energie regenerabile. <http://www.infotag.md/noutati/583894/>

- **Moldova se îndreaptă pe o direcție corectă – Presedintele forumului economic Vinez, Erhard Busek. Infotag. 25.06.2010**

Moldova se îndreaptă pe o direcție corectă, în pofida situației dificile în care se află, a menționat vineri, la ședința Forumului Economic Vinez, președintele acestuia, Erhard Busek. El a spus că pentru Moldova forumul este un mijloc de a atrage atenția investitorilor străini asupra ei. „Trebuie să vorbim nu doar despre criza economică, despre probleme, dar și despre soluții, sarcini. Moldova are nevoie de investiții”, a menționat Busek. În opinia sa, Guvernul Moldovei trebuie să creeze condiții de lucru în țară, pentru ca oamenii să nu plece la muncă peste hotare. Busek a recomandat Guvernului să contribuie la faptul ca Moldova să fie recunoscută peste hotare și consideră că și comunitatea de afaceri este interesată în aceasta. Potrivit prim-ministrului Vladimir Filat, care participă la forum, consolidarea cooperării economice cu partenerii regionali va permite Moldovei să se integreze în familia europeană. „Moldova s-a integrat deja pe jumătate economic în UE și peste 50% din comerț se află anume acolo”, a spus Filat. <http://www.infotag.md/noutati/583931/>

- **Delegatia BERD desfasoara consultari la Chisinau. Infotag. 28.06.2010.**

O delegație a Băncii Europene pentru Reconstrucții și Dezvoltare (BERD) se află în vizită la Chișinău pentru a studia noile posibilități pentru investiții. Din componența delegației fac parte directorii Kurt Bayer, care reprezintă Austria, Israel, Cipru, Malta, Kazahstan, Bosnia și Herțegovina, Stefania Bazzoni – Italia, Alain de Cointet – Franța, Krystyna Gawlikowska-Hueckel – Bulgaria, Polonia, Albania, Ole Hovland – Norvegia, Finlanda și Letonia, Jan Maas – Olanda, Mongolia, Igor Podoliev – Ucraina, România, Moldova, Georgia și Armenia. În cadrul vizitei delegația va avea întrevederi cu conducerea Moldovei, inclusiv cu președintele interimar Mihai Ghimpu, cu prim-ministrul Vladimir Filat, cu membrii Guvernului, cu reprezentanții Partidului Comuniștilor, ai ONG și ai organizațiilor financiare internaționale din Moldova. BERD este unul din cei mai mari investitori în Moldova. Volumul total al investițiilor BERD depășesc 400 mil. euro. Delegația își va încheia vizita pe 29 iunie. <http://www.infotag.md/noutati/583941/>

România – Republica Moldova

- **Ministrul român al apărării naționale i-a conferit lui Vitalie Marinuța Emblema de Onoare a Armatei României. Interlic. 04.06.2010.**

Ministrul apărării naționale al României, Gabriel Oprea, s-a întâlnit vineri, 4 iunie, la Iași, cu omologul său din Republica Moldova, Vitalie Marinuța. În cadrul discuțiilor, desfășurate la sediul Brigăzii 15 Mecanizată "Podu Înalt", demnitarii au abordat subiecte legate de proiectele de colaborare militară bilaterală, așa cum au fost convenite în timpul vizitei la București a ministrului apărării din Republica Moldova, din luna martie 2010. Miniștrii apărării au analizat stadiul elaborării Acordului de bază privind cooperarea în domeniul militar între cele două ministere. Totodată, ministrul Oprea i-a transmis ministrului Marinuța că ministerul român al apărării a întocmit proiectul Hotărârii de Guvern privind donarea de către statul român a unor bunuri de uz didactic Institutului Militar al Forțelor Armate din Republica Moldova. Cei doi miniștri, însoțiți de ÎPS Teofan, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, s-au întâlnit, la Cercul Militar din Iași, cu veterani de război din Republica Moldova și din România. Cu acest prilej, ministrul Gabriel Oprea a înmănat, din partea Președintelui României, Medalia Virtutea Militară clasa I, cu însemn pentru militari, unui număr de șapte veterani de război din Republica Moldova, "în semn de înaltă apreciere pentru devotamentul de care au dat dovadă în îndeplinirea misiunilor încredințate în cadrul Armatei Române, în cel de-al Doilea Război Mondial". [...] <http://www.interlic.md/2010-06-04/ministrul-rom-n-al-apararii-natzionale-ia-conferit-lui-vitalie-marinutza-emblema-de-onoare-a-armatei-16118.html>

- **Andrei Popov a participat la conferința “România și Republica Moldova în noul context (geo)politic: oportunități, provocări, soluții”. Interlic. 14.06.2010.**

Viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Andrei Popov, a participat astăzi, la București, la conferința cu genericul "România și Republica Moldova în noul context (geo)politic: oportunități, provocări, soluții", unde a prezentat o trecere amplă în revistă a realizărilor de pe agenda bilaterală moldo-română pe parcursul ultimelor 10 luni, menționând atașamentul față de avansarea accelerată a relațiilor dintre Moldova și România. Potrivit MAEIE, Andrei Popov s-a referit și la necesitatea elaborării de comun acord a unui Plan de acțiuni concrete, care să valorifice posibilitățile oferite de parteneriatul strategic dintre cele două țări în domeniul integrării europene. S-a menționat, de asemenea, interesul pentru consolidarea dialogului politic dintre țările noastre și pentru consolidarea cadrului juridic al relațiilor dintre ambele state. În cadrul conferinței, oficiali și analiști politici au pus în dezbatere dimensiunea strategică a relațiilor Republicii Moldova și României și semnificația parteneriatului privilegiat dintre țările noastre în contextul inițiativelor UE privind vecinătatea. Totodată, participanții au scos în evidență consolidarea relațiilor dintre țări în domeniul economic, cultural și al educației. Dezbaterile au pus în lumină opțiuni de apropiere a Republicii Moldova de spațiul comunitar, partea română reitărând, în acest context, susținerea continuă a României pentru parcursul european al Republicii Moldova. Experții au subliniat succesele obținute în implementarea acordului interguvernamental privind micul trafic la frontieră. Conferința a fost organizată de Institutul European din România și Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) Viitorul - Moldova, în parteneriat cu reprezentanța Konrad Adenauer Stiftung din România. <http://www.interlic.md/2010-06-14/andrei-popov-a-participat-la-conferinta-rom-nia-shi-republica-moldova-in-noul-context-geopolitic-op-16247.html>

- **Chisinaul si Bucuresti-ul vor elabora un plan de actiuni comun pentru Integrarea europeana a Moldovei. Infotag. 15.06.2010.**

Chișinăul și Bucureștiul trebuie să elaboreze de comun acord un Plan de acțiuni concrete, care să valorifice posibilitățile oferite de parteneriatul strategic dintre cele două țări în domeniul integrării europene a Moldovei. Propunerea a venit din partea viceministrului afacerilor externe și integrării europene, Andrei Popov, care a participat la București la conferința „România și Republica Moldova în noul context (geo)politic: oportunități, provocări, soluții”. Popov a vorbit despre relațiile moldo-române pe parcursul ultimelor 10 luni, menționând interesul pentru consolidarea dialogului politic și a cadrului juridic al relațiilor dintre ambele state. Participanții la conferință au discutat semnificația parteneriatului privilegiat dintre Chișinău și București în contextul inițiativelor UE privind vecinătatea. Totodată, ei au scos în evidență consolidarea relațiilor dintre țări în domeniul economic, cultural și al educației. Conferința a fost organizată de Institutul European din România și Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) Viitorul (Moldova), în parteneriat cu reprezentanța Konrad Adenauer Stiftung din România. <http://www.infotag.md/noutati/583767/>

Ucraina – Republica Moldova

- **CUC a aprobat observatorii militari din partea Ucrainei. Infotag. 25.06.2010.**

Comisia Unificată de Control (CUC) a aprobat noua componență a grupului de observatori militari din partea Ucrainei. Dintre aceștia fac parte: colonelul superior al grupului Oleg Homici, colonelul Vitalii Zaviortnîi, locotenent-coloneii Vladimir Mihalca, Gleb Smoleara, Serghei Ivanov și maiorul Serghei Pujai-Cereda. Atribuțiile grupului precedent sub comanda colonelului Serghei Savciuc au încetat în legătură cu expirarea mandatului

grupului. Noii observatori militari ucraineni au fost pregătiți corespunzător pentru operațiunea de menținere a păcii, iar locotenent-colonelul Serghei Ivanov are experiență de participare în calitate de observator al misiunilor ONU în zonele conflictelor armate dintre Eritreea și Etiopia și dintre Georgia și Abhazia.
<http://www.infotag.md/noutati/583926/>

Rusia – Republica Moldova

- **Declarația Guvernului R.Moldova cu privire la Memorandumul germano-rus din 5 iunie, 2010. Interlic. 07.06.2010.**

Guvernul Republicii Moldova salută Memorandumul adoptat la 5 iunie, 2010 de către Cancelarul federal al Germaniei Angela Merkel și Președintele Rusiei Dmitrii Medvedev și își exprimă speranța că angajamentul politic asumat de către liderii celor două țări deschide perspective promițătoare în reglementarea conflictului transnistrean. Guvernul consideră că actul în cauză se înscrie în contextul intensificării eforturilor întreprinse în vederea soluționării problemei transnistrene. O dovadă elocventă în acest sens o constituie discuțiile purtate de către autoritățile Republicii Moldova cu partenerii internaționali implicați, precum și voința politică exprimată în Declarația Înaltului Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politică de Securitate și Declarația ruso-ucraineană din 17 mai, curent. Guvernul apreciază, îndeosebi, disponibilitatea conducătorilor Rusiei și Germaniei de a contribui la instituționalizarea dialogului ruso-comunitar pe probleme de politică externă și de securitate, inclusiv vizînd cooperarea în gestionarea conflictelor și a situațiilor de criză, desfășurarea operațiunilor comune civile și militare în acest sens, precum și pentru atingerea unui progres substanțial în identificarea în formatul „5+2” a unei soluții viabile pentru conflictul transnistrean. Guvernul Republicii Moldova își exprimă interesul de a coopera strîns cu toți actorii internaționali vizați pentru a contribui efectiv la consolidarea principiului indivizibilității securității europene, inclusiv prin depășirea conflictelor regionale, cu respectarea principiilor suveranității și integrității teritoriale a statelor.

<http://www.interlic.md/2010-06-07/declaratzia-guvernului-r-moldova-cu-privire-la-memorandumul-germanorus-din-5-iunie-2010-16134.html>

SUA – Republica Moldova

- **ANRE va beneficia de un program de parteneriat cu institutii de reglementare din SUA. Interlic. 23.06.2010.**

Asociația Națională a Comisiilor de Reglementare a Utilităților Publice din SUA (NARUC) va implementa un program de parteneriat cu Agenția Națională de Reglementare în Energetică (ANRE) din R. Moldova, cu participarea Comisiei Serviciilor Publice Missouri care va îndeplini rolul unei instituții de inițiativă în acest parteneriat. Clauza dată este prevăzută de Memorandumul de înțelegere între NARUC, Comisia Serviciilor Publice Missouri și ANRE semnat marți, 22 iunie, la Chișinău. Documentul arată că programul de parteneriat este desfășurat sub auspiciile Acordului de cooperare între NARUC și Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) care finanțează acest program. Potrivit ANRE, memorandumul a fost semnat de Victor Parlicov, director general al ANRE, Robert Kenney, comisar al Comisiei Serviciilor Publice Missouri, Jargalan Jambaldorj, manager de programe din cadrul NARUC și Dianne Tsitsos, director al misiunii USAID în R. Moldova. După semnarea memorandumului, Victor Parlicov a mulțumit părții americane pentru sprijin și asistență acordate țării noastre prin intermediul unui nou program de parteneriat cu ANRE. El a declarat că acest program va ajuta specialiștilor ANRE să cunoască și să aplice cele mai bune practici de reglementare ale autorității din Missouri, factor care va contribui la eficientizarea reglementării sectorului energetic din R. Moldova.

Reprezentantul NARUC, Jargalan Jambaldorj, și-a exprimat încrederea că programul de parteneriat va stimula schimbul de experiență între regulatorii celor două țări, accentuând că acest schimb este necesar și util pentru ambele părți. La rândul său, responsabilul din cadrul Comisiei Serviciilor Publice Missouri, Robert Kenney, a declarat că deși autoritatea pe care o reprezintă activează aproape 100 de ani, ea este gata, în cadrul acestui parteneriat, nu numai să-și împărtășească experiența, dar și să învețe lucruri noi de la colegii săi din R. Moldova. Directorul misiunii USAID în țara noastră, Dianne Tsitsos, și-a exprimat satisfacția în legătură cu faptul că USAID va avea un program care va sprijini eforturile de cooperare a regulatorilor din cele două țări în scopul eficientizării procesului de reglementare a energiei R. Moldova. [...] <http://www.interlic.md/2010-06-23/anre-va-beneficia-de-un-program-de-parteneriat-cu-institutii-de-reglementare-din-sua-16400.html>

• **SUA facilitează regimul de vize pentru moldoveni. Interlic. 28.06.2010.**

Vlad Filat și Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al SUA în Republica Moldova Asif J. Chaudhry au susținut astăzi un briefing la tema facilitării regimului de vize. Vlad Filat a precizat că printre beneficiile importante obținute de cetățenii R. Moldova se numără: prelungirea termenului de valabilitate a vizelor de la 3 luni și 12 luni, la 60 de luni; scutirea de la plata taxei suplimentare percepută la solicitarea aplicațiilor, care era de până la 125 de dolari; excluderea necesității solicitării unei noi vize în cazul expirării acesteia, în momentul în care cetățeanul Republicii Moldova se află în străinătate. Prim-ministrul a spus că de facilități vor beneficia și cetățenii SUA, care doresc să obțină permise de ședere temporară în Republica Moldova. Printre acestea se numără extinderea termenului de valabilitate a permiselor până la un termen de 60 de luni, reducerea și stabilirea unei taxe unice pentru acordarea dreptului de ședere, în diverse scopuri, pentru cetățenii americani, în valoare de 320 lei, iar pentru dreptul de ședere cu scop de muncă în valoare de 720 lei. Prim-ministrul a amintit că a avut discuții la tema facilitării regimului de vize în timpul vizitei întreprinse în SUA în ianuarie 2010, subiectul fiind abordat în cadrul întrevederilor cu demnitari americani de prim rang. Atunci, a fost semnată Înțelegerea încheiată prin schimb de note între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind facilitarea regimului de vize, care a intrat în vigoare la data de 4 iunie. Asif J. Chaudhry a menționat că facilitățile se vor răsfrînge asupra a 12 tipuri de vize. El a invocat drept exemple două categorii de beneficiari - tinerii din Republica Moldova ce studiază în SUA și marinarii. Ambele categorii vor beneficia de vize cu multiple intrări, ce vor fi eliberate pentru un termen de până la cinci ani. [...] <http://www.interlic.md/2010-06-28/sua-faciliteaza-regimul-de-vize-pentru-moldoveni-16472.html>

Conflictul Transnistrean

• **Presedintele RMN, Igor Smirnov, este nemulțumit de asistenta internațională acordată prin Moldova. Infotag. 09.06.2010.**

Nu este nici un folos din ajutorul „comun” acordat Moldovei și Transnistriei, consideră președintele autoproclamatei RMN, Igor Smirnov. Liderului de la Tiraspol, marți, la întrevederea cu șeful Misiunii OSCE în Moldova, Philip Remler, a spus că se consideră ofensat că organismele internaționale acordă suport financiar Moldovei, dar nu Transnistriei. „Acesta este acordat ca ajutor atât pentru Moldova, cât și pentru Transnistria. Dar nu este nici un folos din acest ajutor „comun”. În primul rând, pe teritoriul transnistrean trebuie respectată legislația noastră. În al doilea rând, orice asistență care nu se acordă direct permite atragerea specialiștilor din Moldova pentru a lucra pe teritoriul nostru, fapt care, în final, completează bugetul lor”, s-a arătat indignat Smirnov. Apreciind rezultatele consultărilor neformale în formatul „5+2”, care au avut loc la sfârșitul lunii mai la Astana, el a spus că „un moment pozitiv a fost faptul că s-a acordat posibilitatea nu doar Moldovei să-și prezinte pozițiile în

procesul de negocieri între Tiraspol și Chișinău, dar și Transnistriei”. „Un moment semnificativ pentru noi sînt înțelegerile care au fost atinse cu participarea Transnistriei sau cu acordul ei”, a subliniat liderul de la Tiraspol. El insistă asupra necesității ca părțile să adopte un document care să garanteze respectarea înțelegerilor din procesul de negocieri și consideră că este actuală „declarația comună a președinților, semnată la Moscova pe 18 martie 2009, care stabilește acele principii de reglementare care trebuie realizate pe bază de egalitate de către cele două părți ale conflictului”. „Dar ce să vorbim, dacă Legea RM din 2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria) nu a fost anulată și nimeni nu are de gînd să o anuleze, dîn cîte înțeleg. Noi altfel vedem viitorul nostru. De aceea sîntem pe poziții diferite”, a subliniat Smirnov.
<http://www.infotag.md/noutati/583671/>

• **Moldova și Uniunea Europeană abordează problema conflictului transnistrean. Interlic. 09.06.2010.**

Perspectivile cooperării dintre R.Moldova și Uniunea Europeană în procesul de reglementare a conflictului transnistrean au fost puse în discuție astăzi în cadrul unei întrevederi a Viceprim-ministrului Victor Osipov cu Directorul pentru Europa de Est, Caucazul de Sud și Asia Centrală a Comisiei Europene, Gunnar Wiegand. Oficialul european, care participă la negocierile asupra Acordului de Asociere, a menționat că una din cele mai complexe aspecte ale viitorului cadru de cooperare dintre RM și UE ține de instituirea unei Zone de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană. Potrivit lui, asigurarea unei aplicări corecte și uniforme a normelor și standardelor europene ar asigura deschiderea piețelor UE pentru exporturile din RM, inclusiv, pentru cele efectuate de agenții economici din regiunea transnistreană. Wiegand a reconfirmat, totodată, disponibilitatea Comisiei Europene de a spori asistența financiară pentru promovarea măsurilor de întărire a încrederii dintre cele două maluri ale Nistrului, în mod special, pentru susținerea proiectelor în sfera economică. Vicepremierul Osipov a exprimat recunoștința pentru sprijinul acordat de Uniunea Europeană și a reiterat voința autorităților moldovenești de a promova sincer și constructiv proiectele de dezvoltare în diferite domenii menite să ajute în primul rînd cetățenii de pe ambele maluri ale Nistrului, informează un comunicat al Biroului pentru reintegrare.
<http://www.interlic.md/2010-06-09/moldova-shi-uniunea-europeana-abordeaza-problema-conflictului-transnistrean-16165.html>

• **Întrevedere Victor Osipov - Vladimir Iastrebeak. Intrlic. 10.06.2010.**

Pe 9 iunie, la Chișinău, în incinta Delegației Comisiei Europene a avut loc întâlnirea de reprezentanților politici în procesul de reglementare a conflictului transnistrean din partea Chișinăului și Tiraspolului, Victor Osipov și Vladimir Iastrebeak. Această întrevedere se înscrie în dialogul de lucru sistematic dintre Chișinău și Tiraspol, iar chestiunile examinate în cadrul ei au ținut de promovarea măsurilor de întărire a încrederii în contextul procesului de reglementare a conflictului transnistrean. Interlocutorii au reiterat interesul comun de a spori eficiența activității grupurilor de lucru sectoriale prin optimizarea structurii acestora și a metodologiei de funcționare. Ei s-au pronunțat în favoarea elaborării unor soluții pragmatice vizînd reluarea circulației trenurilor prin regiunea transnistreană, asigurarea sistemului medical din regiune cu izotopi radioactivi pentru laboratoarele oncologice, restabilirea liberei circulații a persoanelor, bunurilor și serviciilor, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, crearea condițiilor pentru buna funcționare a școlilor moldovenești cu studiere în grafie latină din regiune etc. Reprezentanții politici ai Chișinăului și Tiraspolului urmează să participe la o dezbatere organizată la începutul săptămânii viitoare la Berlin și au convenit să continue dialogul, inclusiv, avînd în vedere pregătirile pentru următoarea reuniune în formatul „5+2”, preconizată să se desfășoare la începutul lunii iulie, curent,

informează un comunicat al Biroului pentru reintegrare. <http://www.interlic.md/2010-06-10/intrevedere-victor-osipov-vladimir-iastrebceak-16180.html>

- **Memorandumul Medvedev-Merkel va deschide perspective in reglementarea conflictului transnistrean – Mihai Ghimpu. Infotag. 17.06.2010.**

Memorandumul adoptat la 5 iunie de către Cancelarul Federal al Germaniei, Angela Merkel, și Președintele Rusiei, Dmitri Medvedev, „va deschide perspective promițătoare în reglementarea conflictului transnistrean”. O declarație în acest sens a făcut Președintele interimar Mihai Ghimpu la întrevederea cu noul Ambasador al Germaniei la Chișinău, Berthold Johannes, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în noua funcție. Potrivit serviciului de presă al șefului statului, Ghimpu a menționat că relațiile cu Germania, stat lider al Uniunii Europene, prezintă un interes sporit pentru Republica Moldova și poartă un caracter de parteneriat durabil și constructiv. El a spus că, deși în Republica Moldova activează 166 de întreprinderi cu capital german, iar investițiile germane constituie 7% din suma totală a investițiilor străine în economia națională, „în această direcție mai sînt rezerve, deoarece piața noastră mai este în așteptarea unor noi investiții din Germania, pentru aceasta fiind create toate condițiile”. Potrivit comunicatului, Berthold Johannes a accentuat că programele de reformare, implementate de Alianța pentru Integrare Europeană, „creează un climat investițional foarte atractiv”. Noul ambasador și-a exprimat convingerea că relațiile bilaterale dintre cele două state se vor dezvolta în continuare, accentuînd că autoritățile de la Berlin vor susține și în continuare eforturile Republicii Moldova în implementarea reformelor democratice. Ghimpu a mai avut întrevederi cu noul Ambasador al Republicii Socialiste Vietnam, Ho Dac Minh Nguyet, cu cel al Indoneziei – Mariana Sutadi, și al Peru – Ernesto Pinto-Bazurco Rittler, care a prezentat scrisorile de acreditare în noua funcție.

Nota redacției: Merkel și Medvedev s-au pronunțat în Memorandum pentru crearea Comitetului FR-UE pentru afaceri de politică externă și securitate la nivelul miniștrilor de externe, menționînd că acesta s-ar putea ocupa și de problema transnistreană. <http://www.infotag.md/noutati/583811/>

- **Viceministrul de externe a informat OSCE despre abordările cheie RM in procesul de reglementare a conflictului transnistrean. 17.06.2010.**

Abordările-cheie ale Moldovei în procesul de reglementare a conflictului transnistrean și consolidarea capacităților OSCE în domeniul prevenirii și reglementării conflictelor în contextul dialogului privind securitatea europeană – aceasta a fost tema principală a discursului viceministrului afacerilor externe și integrării europene, Andrei Popov, la cea de-a VIII-a Conferință Anuală de Evaluare în domeniul Securității, organizată de OSCE, care s-a încheiat recent la Viena. Surse din cadrul MAEIE au comunicat că discuțiile purtate în cadrul evenimentului s-au axat pe examinarea amenințărilor existente la adresa securității statelor din spațiul OSCE și modalităților de cooperare internaționale în vederea contracarării acestora. O atenție deosebită a fost acordată problematicei reglementării conflictelor și situațiilor de criză, funcționării mecanismelor de control al armamentelor, combaterii amenințărilor transnaționale. În cadrul conferinței Popov a avut întrevederi cu Șeful delegației SUA, Adjunctul Principal al Asistentului Secretarului de Stat, dna Nancy McEldowney, Reprezentantul Special al Secretarului de Stat al SUA pentru problematica forțelor armate convenționale în Europa, dna Victoria Nuland, precum și cu șefii departamentelor politice și de securitate din cadrul ministerelor de externe ale Poloniei și Germaniei. De asemenea, oficialul moldovean a efectuat un schimb de opinii informal cu omologul său kazah Viceministrul Konstantin Jigalov și cu șefii delegațiilor Lituaniei, Suediei. <http://www.infotag.md/noutati/583809/>

- **Procesul de negocieri trebuie purtat de parti egale – Igor Smirnov. Infotag. 17.06. 2010.**

Un rezultat pozitiv al reglementării relațiilor moldo-transnistrene poate fi obținut doar atunci când părțile vor vorbi de pe poziții egale, susține președintele autoproclamatei RMN, Igor Smirnov. Smirnov a spus la întrevederea cu Ambasadorul Marii Britanii la Chișinău, Keith Shannon, că „în procesul de negocieri este nevoie de garanții”. „Procesul de negocieri nu se desfășoară, dar nici nu se varsă sânge, iar aceasta deja este bine. Pentru a avea rezultate pozitive, toți deja trebuie să înțeleagă că în acest sens doar două părți egale trebuie să vorbească între ele”, a subliniat liderul de la Tiraspol. Comentând declarația din 5 iunie a cancelarului german Angela Merkel și a președintelui rus Dmitri Medvedev referitor la conflictul transnistrean, el a spus că „Dmitri Anatolievici avea în vedere edificarea securității europene”. „Nu-mi place să fac prognoze când eu însumi nu pot influența asupra acestora. Este o pierdere de timp. Ca orișicare cetățean, salut dorința puterilor mari să elaboreze un sistem european de securitate”, a menționat Smirnov. El a confirmat că „Republica Nistreană a fost creată cu scopul de a apăra oamenii care nu doresc să vorbească în limbă străină și să-și schimbe idealurile”. „Am fost nevoiți să creăm acest stat, pentru ca să nu fie nimicit poporul nostru. În toți acești 20 de ani au fost tentative de a face acest lucru și în mod fizic, ca în anul 1990, și economic, așa cum face acum Moldova. Sînt utilizate aceleași metode comuniste: nu ești de acord – ești arestat, împușcat, spînzurat. De aceea sîntem recunoscători Rusiei pentru că nu a permis să fie nimiciți aici nici ruși, nici moldovenii, nici ucrainenii și nici evreii”, a menționat Smirnov. Potrivit lui, transnistrenii nu au trăit în Moldova niciodată – „nici economic, nici politic, nici cultural”. Solicitat de diplomatul britanic să comenteze reținerea de către forțele din regiune a jurnalistului Ernest Vardanian, Smirnov a spus că niciodată nu s-a implicat în mersul anchetei sau în activitatea sistemului judiciar. „Nu am un asemenea drept. Am dat indicații procurorului și împluternicului pentru drepturile omului să urmărească cu strictețe respectarea drepturilor persoanei reținute. Iar mai departe – să așteptăm judecata. Apropos, el a fost reținut conform hotărîrii de judecată”, a amintit Smirnov, menționînd că nu poate satisface solicitarea reprezentantului OSCE pentru o întrevedere cu Vardanian, deoarece această problemă nu ține de competența sa.

<http://www.infotag.md/noutati/583808/>

- **Autoritățile transnistrene l-au reținut pe președintele CEC a moldovei Eugen Știrbu pentru alegerile din corjevo. Infotag. 22.06.2010.**

Luni autoritățile transnistrene l-au reținut pe președintele Comisiei Electorale Centrale (CEC) a Moldovei, Eugen Știrbu, în timp ce acesta încerca să ajungă la Chișinău traversînd regiunea transnistreană. Despre aceasta el a relatat în cadrul unui briefing la Chișinău cu participarea vicepremierului pentru reintegrare, Victor Osipov. Știrbu a spus că a sosit pe aeroportul din Odesa venind din Polonia, unde s-a aflat în calitate de observator la alegerile prezidențiale. La punctul de trecere de la Cuciurgan el a fost reținut și a fost transportat la Tiraspol, unde i s-a comunicat că are un dosar pentru pretense încălcări, care țin de organizarea alegerilor locale în anul 2007 în satul Corjova de lângă Dubăsari. Președintele CEC a recunoscut că în timpul alegerilor locale din 2007 într-adevăr a participat activ la deblocarea situației create în cadrul alegerilor din Corjova, aflată sub jurisdicția Chișinăului. Autoritățile transnistrene consideră că satul Corjova este o suburbie a orașului Dubăsari și deja de cîteva ori au blocat desfășurarea în localitate a alegerilor locale din Moldova. Știrbu a menționat că a fost eliberat grație implicării șefului Misiunii OSCE în Moldova, Philip Remler. Vicepremierul a spus la briefing că este pentru prima dată când organele de forță și de securitate din stînga Nistrului „au reacționat constructiv și atît de operativ”. „Apreciez această manieră și deschiderea de care s-a dat dovadă. Cu atît mai mult cu cît avem și alte cazuri, ce necesită soluționare”, a menționat Osipov. Potrivit lui, după reținere toate instituțiile statului s-au implicat în soluționarea problemei și au monitorizat situația pînă cînd Eugen Știrbu a fost preluat de șeful Misiunii OSCE și de oficialități moldovene. Osipov a recunoscut că „avem mai multe dosare penale din ambele părți ale Nistrului, de

aceea este mai bine ca plecările în tranzit pe teritoriul transnistrean să fie evitate. El este convins că problema dosarelor penale trebuie înlăturată, iar negocierile trebuie continuate pînă la reglementarea conflictului.
<http://www.infotag.md/noutati/583872/>

- **Lavrov: UE poate participa la operațiunea de menținere a păcii în Transnistria. Interlic. 23.06.2010.**

Uniunea Europeană poate participa la operațiunea de menținere a păcii în Transnistria, a declarat miercuri la Paris ministrul rus de Externe, Serghei Lavrov, la finalul reuniunii țărilor din Triunghiul de la Weimar, care a avut loc pentru prima dată cu participarea Rusiei. "Dacă UE nu ar fi rupt, în 2003, semnarea memorandumului Kozak, ei ar fi lucrat deja acolo. Credem și acum că participarea lor ar fi fost utilă. Din păcate, după anularea semnării acestui document, nu s-au făcut alte eforturi", a precizat șeful diplomației ruse. "Sunt sigur că participarea UE la misiunea de menținere a păcii din Transnistria este destul de posibilă și acest lucru este clar fixat în documentul semnat de președintele Rusiei și cancelarul Germaniei", a subliniat Lavrov. Ministrul rus de Externe a adăugat că Moscova, Parisul, Varșovia și Berlinul s-au înțeles să contribuie activ la reluarea negocierilor pentru reglementarea conflictului transnistrean în formatul 5+2. "Pentru reluarea negocierilor, Tiraspolul trebuie să înțeleagă clar cine vorbește pentru conducerea Moldovei. Deocamdată, însă, răsună declarații destul de contradictorii, ceea ce adaugă nedorința părții transnistrene să se așeze la masa negocierilor. Totuși, am decis astăzi (miercuri -n.r.) că Rusia și UE vor face tot posibilul ca părțile să revină cât mai curând la masa de dialog". Șeful diplomației ruse, Serghei Lavrov, a abordat miercuri la Paris securitatea în Europa, la reuniunea cu miniștrii de Externe din țările care formează Triunghiul de la Weimar (Germania, Polonia, Franța). Rusia și Germania au prezentat la 5 iunie un plan în cinci puncte pentru un nou comitet de securitate UE-Rusia, propus la un summit bilateral desfășurat la Meseberg. Punctul 4 din memorandum se concentrează pe conflictul transnistrean, preconizându-se activități comune ale Rusiei și UE, care să asigure o tranziție lină de la actuala situație la stadiul final. Anterior, premierul Vlad Filat a avut o întrevvedere cu cancelarul german Angela Merkel, care i-a promis că se va implica mai activ în vederea soluționării conflictului transnistrean. De asemenea, premierul Vlad Filat a declarat că Rusia trebuie să-și retragă munițiile și contingentul militar de pe teritoriul R. Moldova și a propus lansarea consultărilor cu privire la transformarea actualei operațiuni de menținere a păcii într-o misiune civilă multinațională cu mandat internațional. [...]
<http://www.interlic.md/2010-06-23/lavrov-ue-poate-participa-la-operatiunea-de-mentinere-a-pacii-in-transnistria-16414.html>

- **Rusia considera ca transformarea operațiunilor de menținere a păcii din Transnistria este prematură. Infotag. 25.06.2010.**

Rusia nu susține inițiativa privind transformarea operațiunii actuale de menținere a păcii din Transnistria „într-o operațiune de multigarantare sub egida OSCE”. O declarație în acest sens a făcut la Viena reprezentantul permanent al Rusiei la OSCE, Anvar Azimov, ca răspuns la alocuțiunea viceprim-ministrului Moldovei, Victor Osipov, la reuniunea Consiliului permanent al OSCE. El consideră că „revizuirea parametrilor este posibilă doar după anumite realizări în cadrul formatului de negocieri în privința statutului Transnistriei”. „La etapa de față, cînd lipsește o asemenea perspectivă, încetarea uneia din cele mai eficiente operațiuni de menținere a păcii ar putea împinge părțile conflictuale la o confruntare directă”, a subliniat reprezentantul Rusiei. El s-a propunat pentru menținerea formatului actual de negocieri în reglementarea transnistreană, fiind de părere că „tendința unilaterală a oricărei dintre părți de a revizui statutul observatorilor și mediatorilor invitați la proces, dirijîndu-se de imaginații politice, ar putea doar complica situația”. Azimov susține că este important ca „toți participanții la formatul „5+2” să contribuie la întărirea încrederii și să ajute la restabilirea dinamicii de negocieri”. „Căutarea compromisului

trebuie să se realizeze prin dialog egal și prin întărirea încrederii în vederea elaborării unui statut de garantare special, sigur, în baza respectării integrității teritoriale a Moldovei”, a reiterat el poziția oficială a Moscovei. Reprezentantul permanent al Rusiei și-a exprimat regretul că reprezentantului politic al Transnistriei, Vladimir Iastrebceak, nu a fost invitat să țină un discurs la ședința Consiliului permanent al OSCE, în conformitate cu principiul egalității părților, considerînd că „opinia Tiraspolului ar îmbogăți considerabil concepția statelor participante la OSCE în privința cît de mult s-au apropiat pozițiile figuranților procesului în elaborarea măsurilor de încredere, în lucrul grupurilor de experți, precum și în posibilitatea discutării problemelor politice”. *Nota redacției:* Moldova consideră că misiunea pacificatoare în zona de securitate și-a îndeplinit sarcinile și trebuie înlocuită cu o misiune internațională de observatori civili sub egida OSCE. <http://www.infotag.md/noutati/583930/>

- **Tiraspolul este dispus sa urmeze principiile ONU, dar considera ca dreptul la autodeterminare este mai important decat integritatea teritoriala. Infotag. 30.06.2010.**

Transnistria tinde spre respectarea strictă a principiilor general acceptabile, stipulate în Statutul ONU. Despre aceasta se arată în rezoluția mesei rotunde „ONU și rolul său în sistemul relațiilor internaționale”, care a avut loc la Tiraspol cu prilejul celei de-a 65-a aniversări a ONU. Participanții la ședință – reprezentanți ai administrației regiunii, ai Abhaziei și Osetiei de Sud, oameni de știință și analiști politici – au menționat că „legalizarea internațional-juridică a independenței RMN poate fi realizată exclusiv pe cale politică pașnică în conformitate deplină cu principiul universal de egalitate și de autodeterminare a popoarelor”. În același timp, în opinia ministrului transnistrean de externe, Vladimir Iastrebceak, „dreptul poporului Transnistriei la autodeterminare este mai important decît principiul integrității teritoriale a Moldovei”. El consideră că dispozițiile din Actul final de la Helsinki din 1975, care stipulează principiul inviolabilității frontierelor, nu mai sînt reale, deoarece astăzi în lume există cu mult mai multe state decît la momentul semnării Actului. „Principiul integrității teritoriale nu este unul necondiționat. Acesta poate fi respectat doar în cazul cînd guvernul reprezintă toate popoarele care locuiesc pe teritoriul statului. În caz contrar, ca de exemplu, proclamarea independenței Moldovei în 1991 fără luarea în considerație a opiniei transnistrenilor, acest principiu nu poate fi unul prioritar în comparație cu dreptul poporului la autodeterminare”, a spus Iastrebceak. Directorul Institutului de istorie, stat și drept de la Universitatea transnistreană, Ilia Galinschi, la fel consideră că „respectarea integrității teritoriale se referă, înțîi de toate, la domeniul relațiilor internaționale, în timp ce posibilitatea la autodeterminare este dreptul oricărui popor, care este un drept inalienabil și absolut”. Iastrebceak a menționat că Transnistria cooperează cu UNDP și UNICEF, dar vrea ca această colaborare să reprezinte un fel de „stradă cu dublu sens”. „În această chestiune sarcina principală este cooperarea directă cu organizațiile internaționale, fără implicarea mediatorilor în persoana Chișinăului. În caz contrar, aceste organizații pot fi folosite ca instrumente de influență și presiune politică asupra Transnistriei”, consideră el. <http://www.infotag.md/noutati/583985/>

OPINII, COMENTARII, INTERVIURI

1. **Interviu cu Vasile Nedelciuc: 20 de ani de la „Declarația de suveranitate” a R. Moldova. Radio Europa Liberă. 23.06.2010.**

Vasile Nedelciuc: „nimeni nu conștientiza că într-o lume a competiției foarte dure pe piața occidentală ai nevoie de o echipă foarte bună, persoane care cunosc regulile economiei de piață, capabile din start să dea o dimensiune nouă existenței economice din R. Moldova.”

Acum 20 de ani, Sovietul Suprem al RSS Moldova s-a aliniat așa-numitei „parade a suveranităților” dintr-o Uniune Sovietică în declin. Deputații care au votat atunci Declarația moldovenească de suveranitate, dar și cei pe care îi reprezentau erau încă cetățeni sovietici, multora dintre ei potrivitându-li-se calificativul de „Homo sovieticus”, așa cum îl percepem astăzi.

Cum era înțeleasă atunci ideea de suveranitate pentru o parte a imperiului și, în general, de unde a apărut însăși ideea de revendicare sau proclamare a suveranității - a fost prima întrebare pe care i-am adresat-o unuia dintre cei mai proeminenți politicieni și deputați de la acea vreme Vasile Nedelciuc, acum președinte al consiliului director al companiei Endava din Chișinău.

Vasile Nedelciuc: „Trebuie să mărturisesc, că în anii de activitate în primul Parlament, în bună măsură, parlamentarii din Republica Moldova, reprezentanți ai Frontului popular sau sprijinitori ai democratizării Republicii Moldova, într-un fel, mimau, sau dacă vreți, mergeau în echipă cu cei din Statele Baltice. Poate știți, dar încă în 89 Estonia și-a proclamat suveranitatea. Lituania, Letonia au făcut același lucru înaintea Republicii Moldova. Și ce este mai interesant și puțină lume știe, că Federația Rusă și-a proclamat suveranitatea înaintea Republicii Moldova. Dacă nu mă înșel, la 14 iunie 1990, dar Republica Moldova la 23 iunie.

Așadar, proclamarea suveranității, în contextul evenimentelor din anii de după primele alegeri libere din 90, urma un făgaș, care nu era caracteristic neapărat Republicii Moldova, sau deloc Republicii Moldova, ci era un rezultat al schimbărilor profunde, care se profilau ca urmare a slăbirii Uniunii Sovietice, destrămării CAER-ului, Pactului de la Varșovia și, ulterior, prăbușirea Uniunii Sovietice. Deci, în acest context, Declarația suveranității a urmat acelorași evenimente în Statele Baltice, în Rusia, în Georgia și Armenia. Și trebuie să spun, că a urmat și Podului de flori din aprilie 1990. Deci, populația, lumea, societatea în ansamblu era în așteptarea unei schimbări.

Lumea vroia o eliberare, dar lumea înțelegea că nu e posibil, în contextul în care erau trupe sovietice pe teritoriul Republicii Moldova, când Occidentul nu-și formulase clar o atitudine față de mișcările de eliberare națională. În acel context sigur că proclamarea suveranității a fost un pas pozitiv, un pas, prin care s-a punctat dezideratele imediat următoare pe care trebuia Moldova să le urmeze. Și, apropo, în această Declarație de suveranitate se menționează pentru prima oară că în Republica Moldova se instituie statutul de cetățenie a Republicii Moldova, ceea ce era un fapt destul de curajos.”

Europa Liberă: Acum, la trecerea a două decenii, câtă naivitate, cauzată poate de entuziasm, de romantism, se poate constata pentru acea perioadă?

Vasile Nedelciuc: „A fost și naivitate, a fost și romantism, dar a fost și lipsă de curaj, și de pregătire pentru a folosi la maximum oportunitățile ivite și a realiza mult mai mult decât s-a realizat. Să pornim cu naivitatea și cu romantismul. Naivitatea unora din noi era, că atunci, la 90, dacă chiar am fi reușit să ne desprindem realmente de imperiu, noi am fi realizat lucruri foarte mari. Toată lumea vorbea cât de valoroasă este producția agricolă a Moldovei, cum am putea noi să existăm singuri, fără centru imperial. Și nimeni nu conștientiza că într-o lume a competiției foarte dure pe piața occidentală ai nevoie de o echipă foarte bună, care pricepe economia de piață, manageri foarte buni, persoane care cunosc regulile economiei de piață, cunosc acquis-ul comunitar, capabile din start să dea o dimensiune nouă existenței economice din Republica Moldova.

Or, atunci nu erau experți, nu erau oameni care gândeau în acești termeni. Și era foarte multă naivitate – toată lumea credea, că dacă declari foarte bine că ești român și punctum, că vii la Parlament și votezi cu entuziasm legea, eu știu, despre însemnele naționale, ș.a.m.d., ai rezolvat foarte multe probleme. Când, de fapt, ele declanșau niște probleme foarte serioase, pentru care majoritatea populației din țară nu era pregătită. Și, dacă îmi îngăduiți, nici mass media de la noi nu știa ce are de făcut. Și eu consider, că o bună parte din gafele și erorile pe care le-a comis cei care au avut un rol în activitatea politică de atunci, l-a jucat și mass media, care nu întotdeauna a fost imparțială, nu întotdeauna a transmis cele mai potrivite mesaje și, mai ales, nu a ajutat suficient de mult sau de bine să educe populația ca să înțeleagă, de fapt, ce se întâmplă și care sunt provocările ce urmează.”

Europa Liberă: *De fapt, care era starea de spirit atunci? Prin suveranitatea se înțelegea maximum o mai multă libertate de manevră față de centru, de Moscova? Sau deja era concepută ca prim pas spre independența totală față de URSS?*

Vasile Nedelciuc: „Atunci, ca de altfel și acum în bună măsură. Parlamentul nu era omogen. Erau diverse straturi în Parlament. Cei care reprezentau aripa Frontului popular, o bună parte din echipa Frontului popular, cea mai activă, cea mai educată, mai bine pregătită profesional avea ambiția de a obține maximum posibil și simțea, se aștepta apropierea independenței. Pentru că vedeam deja, dacă vă amintiți Lituania și-a proclamat independența în martie 90, Georgia și-a proclamat independența mult înaintea Estoniei și Letoniei. Deci, exista o stare de spirit și așteptare pro independență.

Dar, erau în Parlament grupuri importante de parlamentari, care aveau majoritatea, care gândeau complet altfel. Ei, cei care reprezentau nomenclatura agrariană din Parlament, cei care dețineau pozițiile manageriale-cheie în economie și o parte din reprezentanții administrației raioanelor de atunci vedeau și înțelegeau pasul spre suveranitate ca o posibilitate de a obține o mai mare libertate de manevră, să nu depindă atât de mult de centru, sau să nu depindă deloc și să aibă o libertate mai mare pentru a-și realiza propriile lor interese. De altfel, comportamentul acestui grup a fost hotărâtor și decisiv în ceea ce a urmat ulterior. Pentru că ei, urmărind în special interesele lor de grup, au deturnat orientarea Republicii Moldova, nu cea aleasă în Declarația de independență, dar au mers complet pe altă cale.

Așadar, atunci în 90, în Parlament erau diverse puncte de vedere vis-a-vis de suveranitate, dar în linii mari, ceea ce s-a proclamat în Parlamentul Republicii Moldova a fost asemănător cu ceea ce făcuse alte republici. Dar aici nu mă refer la baltici, care din start au pornit pe ideea restabilirii suveranității, care a existat până la 1940 și care nu au acceptat modelul de cetățenie, de privatizare, pe care l-a ales Republica Moldova, de unde se trag foarte multe hibe și probleme.”

Europa Liberă: *Lăsați-mă să ghicesc: textul acelei Declarații a fost, după cum bănuiesc, dactilografiat. Nici pomeneală pe vremea ceea de computere, nu?*

Vasile Nedelciuc: „Eu venit fiind din ramura IT, bineînțeles că eram familiarizat cu ceea ce se întâmplă în ramură și aveam chiar acasă un nenorocit de calculator personal, dar sigur că nu erau aceste mijloace de comunicare. Foarte multă lume nu știa să utilizeze chiar și așa-zisul fax de comunicare.”

Europa Liberă: *Dar în ce măsură se poate vorbi, domnule Nedelciuc, despre o adevărată suveranitate după acel 23 iunie? De vreme ce mulți vorbesc că totul a rămas la nivelul unei declarații de intenții doar?*

Vasile Nedelciuc: „Spre regret, nici măcar prevederile, clauzele Declarației de suveranitate n-au fost până la capăt realizate în Republica Moldova, ca să nu spun de cele ale Declarației de Independență. Faptul că în Republica

Moldova nu s-a mers pe drumul bătut, cunoscut al Statelor Baltice și al altor țări din regiune, mă refer nu la țările din CSI, a dus la aceea, că aici pe loc s-a inventat o cale proprie, care iată, nu a dus și nu s-a realizat cu succese. La ce mă refer?

Mă refer, în primul rând, la incapacitatea acestui stat de a extinde și de a afirma suveranitatea pe întreg teritoriul țării. A existat o așteptare nerealistă, că dacă vom fi loiali, vom fi îngăduitori cu Federația Rusă, vom face cedări de tot felul, noi vom obține sprijinul comunităților etnice din țară, vom avea relații bune și în felul ăsta vom rezolva problema Transnistriei. Iată că nu s-a rezolvat.

S-a crezut și s-a promovat ideea, că menținând relația cu fostele republici sovietice, intrând în CSI, la nivel economic, ulterior și politic, vom asigura relații bune economice, vom avea combustibil ieftin, vom avea unde să comercializăm produsele noastre. Și istoria demonstrează că lucrul ăsta nu s-a făcut.

Mai departe – noi n-am acceptat, ca alte state, inclusiv Baltice, să retrocedăm proprietățile foștilor proprietari și pe această cale să atragem investiții masive în țară. Pentru că un cineva, care se află în Occident, sau măcar în România vine în țară să-și preia o casă la Chișinău, sau un teren undeva la Drochia sau Cahul, această persoană nu vine cu mîna goală. Statutul de retrocedare a pămînturilor, a bunurilor ar fi însemnat și o lecție juridică de înaltă probă și calitate în fața instituțiilor internaționale, în fața investitorilor. Pentru că o asemenea țară ar fi apărut cam în felul următor: domnule, în această țară, mai devreme, sau mai târziu, întotdeauna triumfă dreptatea. Deci, cine a avut o proprietate obligatoriu o poate obține și peste 50 de ani și peste o sută de ani. La noi nu s-a acceptat.

S-a divizat pămîntul în mod arbitrar, barbar aș spune, și, de fapt, până astăzi nu avem o generație de proprietari autentici. O altă greșeală care s-a comis: speranța că dacă nu vom adopta legea lustrăției, vom asigura pacea și liniștea în societate. După cum vedeți, lucrurile nu stau chiar așa. Luând în ansamblu toate astea și multe altele arată că Moldova a greșit enorm de mult atunci, când a pornit pe calea suveranității și independenței, neavând foarte clar formulate obiectivele care vrea să le atingă și mizând în continuare pe reprezentanții vechii nomenclaturi.”

Europa Liberă: Au trecut, iată, două decenii. Dincolo de toate, în ce măsură s-a schimbat omul pe parcursul acestei perioade? Acel *homus-soveticus*, dar și cei care și-au trăit toată viața doar în condițiile Republicii Moldova suverane și independente?

Vasile Nedelciuc: „Republica Moldova este o societate neomogenă, diferită. Da, o treime din populația Republicii Moldova nu mai este *homus-soveticus*, s-a dezvoltat foarte mult, dar ea din păcate este peste hotare. Și acești oameni nu participă la jocul politic, la schimbările din țară. Din cauza asta, în principal, nu s-a produs la noi, până recent, niște schimbări mai serioase, atât la nivel politic, cât și economic. Cei mai activi, cei mai dinamici, cei mai pregătiți oameni au luat calea pribegiei din cauza proiectelor greșite, pe care le-a ales Republica Moldova să le promoveze și din cauza clasei politice pe care, iarăși, populația a ales-o.”

2. Interviu cu Victor Chirilă: Chestiunea Transnistriei în conciliabulele Medvedev-Merkel. Radio Europa Liberă. 07.06.2010.

Victor Chirilă: „Transnistria cred că trebuie să-și revadă atitudinea, pentru că semnalele pe care le-am primit în ultimul timp din partea Federației Ruse, Ucrainei, UE, vor impune acestei regiuni să-și reformuleze poziția și să ia în calcul noi elemente.”

Cancelarul german Angela Merkel și președintele rus Dmitri Medvedev au inițiat un nou mecanism de securitate în care Rusia și Uniunea Europeană să coopereze pentru rezolvarea conflictelor și crizelor regionale. Într-o declarație semnată sâmbăta trecută, ei au precizat că primul conflict de care s-ar ocupa noua comisie ar fi cel transnistrean. Cât de importantă poate fi pentru Republica Moldova această nouă inițiativă? Vom discuta în această dimineață cu dl Victor Chirilă, directorul executiv al Asociației pentru Politică Externă.

Europa Liberă: *Domnule Chirilă, o comisie Rusia – Uniunea Europeană pentru dialogul pe probleme de securitate și conflicte regionale există deja... De ce Berlinul și Moscova au ținut să o extindă prin includerea miniștrilor de Externe și de ce tocmai acum?*

Victor Chirilă: „Acum câteva zile, la 1 iunie, a avut loc summit-ul Rusia-Uniunea Europeană, la Rostov-pe-Don, unde UE a oferit Rusiei un parteneriat pentru modernizare. Acest parteneriat pentru modernizare este axat, în special, pe consolidarea relațiilor economice comerciale, având ca obiectiv principal asistarea Federației Ruse ca să-și modernizeze economia pentru a o aduce la standardele secolului 21, de a armoniza standardele din diferite domenii cu cele ale Uniunii Europene. Vorbim despre un parteneriat în stabilitate, stabilitate în cadrul acestei regiuni în care ne aflăm și noi. UE înțelege că, fără Rusia, o astfel de stabilitate este imposibil de realizat. Rusia trebuie să fie inclusă într-o nouă arhitectură europeană. Deocamdată principiile pe care ar urma să se bazeze această structură de securitate europeană sunt văzute diferit în capitalele europene și la Moscova.”

Europa Liberă: *Mulți, domnule Chirilă, au îmbătrânit profund de când se tot poartă negocieri și se lansează fel de fel de inițiative privind soluționarea conflictului transnistrean. Nu s-a schimbat practic nimic. De ce atunci această inițiativă Merkel – Medvedev ar trebui creditată cu mai mult optimism?*

Victor Chirilă: „Eu văd o continuare a acestui parteneriat pentru modernizare, pentru că avem de a face cu un parteneriat pentru stabilitate în Europa, un parteneriat multi-dimensional între Federația Rusă și Uniunea Europeană care să cuprindă atât problemele economice, cât și problemele de securitate. Aș vrea să fac referire la memorandumul care a fost semnat de către dna Merkel și dl Medvedev. Această declarație conține cinci puncte. Punctul doi prevede elaborarea unor principii de bază care ar fundamenta organizarea unor operațiuni civile și militare comune pentru soluționarea problemelor de criză. Acest principiu ne poate ajuta pentru a schimba caracterul și esența acestei misiuni de pacificare din regiunea transnistreană. Putem spune că avem mai multe șanse de a demara consultări la acest subiect în viitor. Acest memorandum vorbește despre creșterea rolului UE în soluționarea problemei transnistrene, pentru că în aceleași memorandum se face referire directă la problema transnistreană, ceea ce înseamnă că această problemă revine în prim planul relațiilor UE-Federația Rusă.”

Europa Liberă: *Din punctul dvs, dle Chirilă, faptul că tandemul Merkel-Medvedev lansează această nouă inițiativă, este întâmplător?*

Victor Chirilă: „Nu este deloc întâmplător. Recenta criză din Grecia a demonstrat că, de fapt, motorul de bază al UE este Germania. De fapt, criza subliniază rolul politic al Germaniei în cadrul UE. Cu siguranță această declarație trebuie susținută în continuare și de celelalte state ale UE, dar e clar că această propunere a fost consultată anterior cu ele. Cred că această întâlnire este încurajatoare pentru Chișinău. Aici văd și rodul activităților întreprinse în ultimele luni de către actuala guvernare.

Acum doi ani, Medvedev a lansat acea inițiativă privind crearea unei arhitecturi de securitate europeană, care a fost interpretată diferit în capitalele europene. SUA, de fapt, a criticat-o cu diferite ocazii și a respins această idee. Statele UE, în continuare, au o atitudine ambiguă, nu s-au pronunțat definitiv. Mai mult, dna Merkel și diplomații germani au subliniat că ideea acestei arhitecturi de securitate europeană poate avea un anumit succes în cazul în care Federația Rusă va demonstra prin fapte concrete că este angajată să soluționeze probleme concrete cum ar fi și problema transnistreană. Dna Merkel a menționat acest lucru cu diferite ocazii, de exemplu, prin amintitul articol semnat de ea și de dl Sarkozy, președintele Franței, probabil acum un an și ceva.”

Europa Liberă: *Dva accentuați că inițiativa tandemului Merkel-Medvedev ar oferi totuși mai multe motive de optimism, decât, iată, pe parcursul a 20 de ani.*

Victor Chirilă: „Trebuie să fim de această dată optimiști că UE se angajează direct în soluționarea problemei transnistrene. Până acum, desigur, reprezentantul special al UE a fost și este prezent în formatul 5+2, dar aceasta a dat o mai multă relevanță UE în contextul soluționării problemei transnistrene, dar un angajament de o talie mult mai importantă a lipsit. Mereu Republica Moldova a insistat pe nominalizării unei figuri importante din cadrul Uniunii Europene care să reprezinte UE la masa de negocieri. Iată că în această comisie o vom avea pe dna Catherine Ashton, care este ministrul de externe al Uniunii Europene și care va discuta cu ministrul Lavrov probleme ce țin de soluționarea conflictelor regionale, inclusiv și conflictul transnistrean, care este singularizat în acest memorandum semnat de Medvedev și Merkel.”

Europa Liberă: *Apropo de dl Lavrov, este important, spunea el după o recentă întrevedere cu omologul său moldovean, este important să nu pierdem acele elemente pozitive care au fost acumulate cu ajutorul factorilor externi de-a lungul anilor. Rezultate zero, dar elemente pozitive ar fi existat, potrivit ministrului rus de externe. Care sunt acele elemente pozitive acumulate în procesul de negocieri, de la 1992 încolo?*

Victor Chirilă: „Este o formulă veche pe care Federația Rusă și reprezentanții Transnistriei o repetă la nesfârșit. Ei au diferite păreri asupra acelor elemente pozitive, probabil se referă la memorandumul Primakov din 1997 sau memorandumul Kozak, dar acestea nu coincid cu opiniile Uniunii Europene. Eu revin la acest memorandum semnat la 5 iunie, în acesta se face trimitere la memorandumul semnat recent de Medvedev cu Ianukovici, plus la aceasta se face referire la declarația făcută de dna Ashton cu privire la problema transnistreană din 17 mai, din aceeași zi când a fost semnată la declarația Rusia-Ucraina. Nu se face referire la declarația semnată de Voronin în martie 2009, nu se face referire la memorandumul Kozak sau Primakov.

Lucruri care trimit anumite semnale Chișinăului. Transnistria cred că trebuie să-și revadă atitudinea, pentru că semnalele pe care le-am primit în ultimul timp din partea Federației Ruse, Ucrainei, Uniunii Europene, vor impune această regiune să-și reformuleze poziția și să ia în calcul noi elemente.”

3. Interviu cu Iurie Leancă: „Moldovenii obțin o perspectivă foarte clară de a putea circula fără vize”. Radio Europa Liberă. 16.06.2010.

Cu începere de ieri, doamnelor și domnilor, a început numărătoarea inversă până în momentul – se crede nu prea îndepărtat – când cetățenii Republicii Moldova vor putea circula liber în spațiul Uniunii Europene. La Luxemburg, în cadrul Consiliului de Cooperare Republica Moldova – UE a fost lansat oficial dialogul privind liberalizarea regimului de vize. Ulterior, la Bruxelles a avut loc prima Reuniune a Înalților funcționari din cadrul acestui dialog. Am stat de vorbă în seara zilei de ieri cu domnul ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene Iurie Leancă pe care l-am rugat să concretizeze semnificația evenimentului produs ieri.

Iurie Leancă: „Ca să înțeleagă mai bine cetățenii noștri care este semnificația evenimentului care ține de lansarea dialogului privind liberalizarea regimului de vize, pot să citez un sus-pus funcționar de la Comisia Europeană care a spus că evenimentul respectiv este un jalon foarte important și o fază calitativ nouă în relațiile dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova.”

Europa Liberă: *Apropo, dle ministru, Comisarul European pentru Extindere și Politică Europeană de Vecinătate Stefan Fule a declarat la lansarea dialogului că este „incredibil cât de mult a reușit să realizeze Republica Moldova în doar câteva luni sub aspectul apropiării de UE”. Cât de credibilă este, dle ministru, posibilitatea de a obține acest regim de vize într-un termen cât mai restrâns cu puțință un an, doi, poate?*

Iurie Leancă: „În momentul în care dvs îl citați pe dl Fule care, pe de o parte este unul dintre cei mai sus-puși funcționari europeni care se ocupă de regiunea noastră într-o manieră foarte profesionistă, dar și cu anumită dedicație personală, dacă doriți, deci credibilitatea a ceea ce spune dânsul și evaluarea pe care o face vizavi de felul cum ne-am mișcat până astăzi cred că e un punct de referință. Ceea ce a spus dânsul despre felul în care ne-am mișcat până acum este, dacă doriți, un argument foarte puternic că Guvernul va continua să se miște în acest sens cu aceeași dedicație, cu aceeași competență și responsabilitate. Astăzi încă e devreme să vorbim despre termeni foarte preciși, ceea ce este foarte important este că nu suntem primii care vom parcurge acest proces. Există anumite experiențe deja ale țărilor din Balcanii de Vest, este foarte important ca acest dialog privind vizele să-l punem exact în același context pe care l-au avut Macedonia, Serbia sau Muntenegru și putem să ne reperăm la viteza pe care dânsii au avut-o mișcându-se în acest sens. Noi mai avem câteva faze foarte importante de parcurs din momentul în care am demarat acest dialog care ne va permite să ajungem la un regim fără de vize pentru cetățenii Republicii Moldova, care vor vrea să se deplaseze în spațiul Shengen, în spațiul european, și în acest sens am avut discuții foarte punctuale cu colegii din Comisia Europeană informându-i ce am făcut până acum. Au fost foarte impresionați. Le-am prezentat în scris tot ce am reușit până acum, dar și pașii următori.”

Europa Liberă: *Apropo, dle ministru, Comisia Europeană va trimite în curând o misiune de evaluare la Chișinău care ar urma să ofere recomandări foarte exacte privind pașii pe care Republica Moldova ar trebui să-i facă în continuare privind liberalizarea regimului de vize. Ce pași exact ar mai trebui să facă Republica Moldova, dle ministru?*

Iurie Leancă: „De fapt, v-ați referit la această misiune care urmează să ne viziteze și ne va vizita într-o perspectivă foarte apropiată. Dânsii urmează să examineze cadrul legal dar și practicile pe care le avem noi din punct de vedere al corespunderii standardelor impuse de UE. Discuția pe care am avut-o a arătat încă o dată că, în linii mari, cunoaștem problemele dar și realizările pe care le avem astăzi. Acum două săptămâni o echipă de experți polonezi s-a aflat la noi și ne-a făcut un fel de scanare a situației noastre. De ce menționez acest lucru? Pentru a demonstra că noi nu așteptăm o vizită formală și oficială. Avem o deschidere și o cooperare foarte bună cu câteva țări importante din UE care ne ajută să anticipăm anumite lucruri, astfel încât, în linii mari, știm foarte bine care sunt obiectivele. Știți că prin dispoziția premierului a fost creat acest grup de lucru pe care am onoarea să-l conduc și am avut deja două ședințe foarte eficiente de altfel și sunt foarte mulțumit de randamentul cum lucrăm cu colegii din ministere și instituțiile angajate. Ne vom mișca săptămânal sau în cel mai rău caz o dată la două săptămâni și ne axăm exact pe deficiențe. Avem un plan foarte bine pus la punct, nu ne mișcăm pe luni sau ani, dar în termeni de săptămâni și atunci când vor veni cei de la Comisia Europeană cu această misiune de evaluare, nivelul nostru de pregătire va fi mult mai avansat decât chiar unde suntem noi astăzi.”

Europa Liberă: Mișcarea spre un regim liberalizat de vize pentru Republica Moldova înseamnă și o mișcare spre soluționarea conflictului transnistrean, au sugerat în repetate rânduri oficiali moldoveni. Dumneavoastră, dle ministru, chiar credeți că deschiderea frontierelor pentru cetățenii moldoveni ar putea tăia nodul gordian al conflictului transnistrean, ca să spunem așa?

Iurie Leancă: „Ceea ce au spus reprezentanții autorităților moldovenești a fost faptul că doar odată cu modernizarea, europenizarea malului drept al Republicii Moldova se va crea un pol de atractivitate pentru concetățenii noștri care locuiesc pe malul stâng al râului Nistru. Acest element la care v-ați referit, bineînțeles că e unul foarte important în crearea acestui sistem atractiv pentru cei din Transnistria, pentru a-i face să înțeleagă că doar fiind parte a unei țări integre, cu o perspectivă foarte clară, europeană, va aduce nu doar confort dar și multe drepturi și beneficii pentru cetățenii din Republica Moldova, ar putea să fie un stimulent foarte puternic. Sunt convins că și regimul fără de vize la care vom ajunge într-o perspectivă deloc îndepărtată, va juca un anumit rol în acest sens, mobilizându-i și făcându-i să înțeleagă mult mai bine pe concetățenii noștri din Transnistria care-i avantajul conviețuirii în cadrul unui stat, Republica Moldova.”

Europa Liberă: Mulți, dle Leancă, își imaginează cu greu că UE ar putea oferi un regim liberalizat de vize pentru Republica Moldova în condițiile în care aceasta, iată, nu își poate controla o parte considerabilă din frontiera sa estică.

Iurie Leancă: „În primul rând, cred că am putea vorbi în termeni mai puțini eufemiști, ca cetățeanul din Republica Moldova să înțeleagă exact ce înseamnă regim liberalizat de vize. De fapt vorbim despre un regim fără de vize pentru cetățenii Republicii Moldova, cei care doresc să călătorească în Uniunea Europeană. În ceea ce privește existența conflictului transnistrean și o consecință a acestui conflict, faptul că nu controlăm încă un segment important din frontiera estică a Republicii Moldova, nu este un impediment. Vă spun asta în cunoștință de cauză și cu toată responsabilitatea. Există și alte situații comparabile cu situația pe care o avem noi, dar aceste țări deja beneficiază de regim fără de vize. Este adevărat că prezența conflictului și faptul că nu controlăm noi frontiera complică puțin lucrurile, dar există soluții, precedente în acest sens, în linii mari știm ce trebuie să facem, avem o înțelegere bună în acest sens cu partenerii europeni și nu va constitui acest împiediment o barieră în obținerea unui regim fără de vize.”

Europa Liberă: Dle ministru, există opinii potrivit cărora niciun stat din Parteneriatul Estic nu poate obține un regim de vize mai liberal decât cel pe care UE îl va oferi Rusiei. Dvs cum puteți contrazice asemenea păreri?

Iurie Leancă: „Nu intenționez să contrazic pentru că nu am auzit la niciunul din partenerii și prietenii noștri europeni o astfel de abordare. Nu este una corectă și ține doar de domeniul speculației. Vreau să vă mărturisesc foarte sincer că o aud pentru prima dată.”

Europa Liberă: Republica Moldova intră foarte curând într-o perioadă destul de fierbinte electorală. Nu va fisura această situație instituțiile responsabile de aplicarea reformelor, nu va afecta acest proces de mișcare spre liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova?

Iurie Leancă: „Pe parcursul ședinței Consiliului de Cooperare de astăzi, de la Luxemburg, premierul dar și alți colegi din delegație au reiterat că motivația noastră și determinarea este de a promova, în continuare, reformele la care ne-am angajat în septembrie anul trecut. Nu va fi diminuată sau cumva afectată de faptul că, într-adevăr, în noiembrie am putea avea alegeri parlamentare și eventual prezidențiale anticipate. E adevărat că înainte de alegeri

atenția jucătorilor politici va fi canalizată spre campanie și alegeri, dar ceea ce ne-am propus noi și cred că am realizat în mare parte a fost să creăm instituții ale statului care sunt axate pe niște obiective foarte clare – realizarea angajamentelor pe care și le-au asumat. Am toată motivația să cred că vor continua realizarea angajamentelor cu aceeași responsabilitate și chiar în contextul în care ne vom angaja în campania electorală.”

Europa Liberă: Pe această notă optimistă vă mulțumim foarte mult pentru acest interviu.

Iurie Leancă: „Cu multă plăcere și cred că nota optimistă este una foarte potrivită pentru ceea ce s-a întâmplat. Pentru prima dată cetățenii noștri obțin o perspectivă foarte clară de a putea circula fără vize, fără a fi tratați drept cetățeni de alt grad sau de altă categorie, dacă doriți, așa cum se mai întâmplă atunci când umilitor trebuie să facem acest proces de solicitare de vize și așa mai departe. Sunt optimist pentru că am demonstrat în această perioadă foarte scurtă că, așa cum a spus și Comisarul Fule, putem, știm ce dorim și vom reuși.”

4. Interviul cu Vlad Filat: Am reușit să asigurăm supraviețuirea țării și să punem bazele dezvoltării din continuare. Infotag. 02.06.2010.

Infotag: Dle Prim-ministru, au trecut deja opt luni de la instalarea în funcție a Guvernului pe care-l conduceți. Ce ați reușit să realizați în această perioadă din scopurile propuse?

Vlad Filat: A fost o perioadă deloc ușoară, noi moștenind de la comuniști o țară în profundă criză economică, cu o societate antagonizată și divizată, izolată în plan extern și cu relații înghețate cu partenerii de dezvoltare. Am fost impuși să facem față unor provocări fără precedent în istoria tânărului stat Republica Moldova. Primul și cel mai important obiectiv a fost să asigurăm supraviețuirea țării și astăzi pot spune cu mândrie că am reușit realizarea acestuia. Mai mult, noi am reușit să asigurăm baza necesară pentru dezvoltarea din continuare a Republicii Moldova ca stat democratic, de drept, cu economie de piață funcțională și cu perspective clare de integrare europeană.

Infotag: Dle Prim-ministru, V-aș ruga să discutăm puțin în detalii despre situația economică pe care ați moștenit-o și ce avem în prezent la acest capitol.

Vlad Filat: Nu este un secret că, în 2009, anul în care a avut loc transferul de putere de la comuniști la democrați, economia țării noastre a înregistrat cel mai acut declin economic din ultimii 15 ani. Produsul Intern Brut în ianuarie-septembrie 2009 s-a diminuat cu 7,7%, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2008. Exporturile și importurile s-au redus cu 24,2% și 36,9%, respectiv, în perioada ianuarie-octombrie 2009, fiind determinate de cererea scăzută externă și internă de mărfuri. Fluxurile de investiții în țara noastră au scăzut brusc. Investițiile în capital fix s-au micșorat cu 42,5% în perioada ianuarie-septembrie 2009. Întreprinderile industriale, atât cele private, cât și cele publice, au înregistrat o diminuare cu 24,3% a volumului producției industriale (în prețuri comparabile), în perioada ianuarie-octombrie 2009, comparativ cu perioada respectivă a anului 2008.

În ianuarie-septembrie 2009, volumul producției agricole în toate categoriile de gospodărie a constituit 89,8% (în prețuri comparabile) din volumul înregistrat în perioada similară a anului 2008. Deficitul bugetar anual, la momentul preluării guvernării, era prognozat la nivelul de 16% din PIB, dar Guvernul a reușit prin acțiunile sale să-l diminueze la 7,8% la sfârșit de an. Guvernul a moștenit un sistem al finanțelor publice destabilizat grav.

Criza economică a afectat partea de venituri a bugetului de stat. În ianuarie-octombrie 2009, veniturile au scăzut cu 8,6%, comparativ cu perioada similară din 2008. Iar majorările electorale ale salariilor și pensiilor în 2009, la care a recurs guvernarea comunistă, au contribuit la creșterea cheltuielilor publice cu 3,7%.

Imediat după preluarea guvernării, am elaborat Programul de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pe anii 2009-2011. Programul reprezintă fundamentul pentru acțiuni pe termen mediu și lung, care vor pune bazele unei economii competitive, bazate pe cunoaștere, tehnologii performante, lipsite de orice bariere pentru creștere și prosperare, și vor sprijini formarea unei societăți moderne, cu valori contemporane și standarde de viață avansate.

În baza acestui program, a fost negociat Acordul - Memorandum de colaborare dintre Guvern și Fondul Monetar Internațional pentru 2010-2012, care la 29 ianuarie 2010 a fost aprobat de Consiliul de directori al FMI. Republica Moldova a obținut suport financiar în valoare de 177 milioane Drepturi Speciale de Tragere (echivalentul a circa 180 milioane dolari SUA), pentru finanțarea necesităților bugetare și asigurarea stabilității macroeconomice.

Conform angajamentelor asumate față de cetățenii noștri aflați peste hotare, am purces la elaborarea „Programului de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”, care prevede mobilizarea resurselor umane și financiare ale migranților moldoveni în dezvoltarea economică a Republicii Moldova

O preocupare de bază a Guvernului pe care-l conduc a constituit-o îmbunătățirea cadrului legal ce vizează activitățile economice. Astfel: a fost simplificată procedura de impozitare cu TVA la cota zero a mărfurilor introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în regim vamal; a fost creată Zona Economică Liberă „Bălți”; întru liberalizarea pieței energiei electrice, a fost adoptată Legea cu privire la energia electrică; a fost adoptată Legea cu privire la gazele naturale; a fost reformată instituțional Agenția pentru Reglementare în Energetică; a fost elaborat proiectul de lege cu privire la eficiența energetică.

Infotag: Dar care totuși au fost efectele de ordin financiar?

Vlad Filat: În primul trimestru al anului 2010, veniturile bugetului public național au înregistrat o creștere, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, de peste 12%, iar cheltuielile – peste 6%. În această perioadă, noi am reușit nu doar să stabilizăm situația, dar și să obținem o ușoară creștere economică – de peste 2%. În context, aş vrea să invoc verdictul Misiunii FMI, care a fost recent în Republica Moldova. Iar aceasta a fost unul clar: Guvernul a reușit să depășească recesiunea, iar indicatorii macroeconomici s-au îmbunătățit vizibil. Apropo, merită menționat și faptul că prognoza inițială a deficitului bugetar, raportat la PIB, a fost diminuată de la 7% la 5,4%.

Infotag: Dle Prim-ministru, fiți de acord: putem vorbi mult despre indicatori macro-economici pozitivi, dar, atât timp cât acest lucru nu se va regăsi în nivelul de protecție socială al cetățenilor, în acțiunile privind protecția sănătății, credibilitatea Guvernului va fi una redusă.

Vlad Filat: Protecția socială este o prioritate absolută a actualei guvernări și toate activitățile noastre la acest capitol în perioada de referință au fost orientate spre a contribui la atenuarea consecințelor nefaste ale crizei social-economice, făcându-le mai puțin resimțite pentru majoritatea cetățenilor. În domeniul muncii și politicilor ocupaționale a fost asigurată majorarea salariilor cadrelor didactice din instituțiile de învățământ de toate nivelurile în medie cu 24 la sută, următoarele tranșe de majorare a salariilor lor urmînd să fie implementate cu începere de la 1 ianuarie 2011 și 1 septembrie 2011.

În scopul protejării de către stat a salariaților cu retribuție mică din sectorul real al economiei, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost majorat de la 900 lei la 1100 lei pe lună, ceea ce va duce la o majorare a salariilor majorității salariaților din sectorul real cu circa 7-8%.

În domeniul asigurărilor sociale ne-am propus drept scop reconsiderarea sistemului de pensii în vederea unificării acestuia și excluderea condițiilor privilegiate din sistemul public de asigurări sociale.

Unul din obiectivele de bază din cadrul sistemului de protecție socială constituie susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale. Pentru a asigura efectiv o asistență socială orientată și centrată pe beneficiar, prin prisma îmbunătățirii accesului la prestația bănească ajutor social, a fost majorat venitul lunar minim garantat al familiei de la 430 lei la 530 lei.

Apropo, din 2010 în Republica Moldova se implementează un nou sistem de asistență socială, care prevede majorarea alocațiilor în acest sens cu peste 36%, comparativ cu anul 2009. Ne propunem să-i ajutăm pe acei care au cu adevărat nevoie de acest lucru. Politicile de protecție socială a familiilor cu copii sunt orientate și în continuare spre susținerea financiară a familiilor prin majorarea constantă a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, precum și spre încurajarea creșterii și securității demografice. Astfel, cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului a fost majorat față de anul 2009 cu 300 lei: pentru primul copil el constituie 1700 lei, iar pentru fiecare copil următor - 2000 lei, iar indemnizația lunară la îngrijirea copilului până la 1,5 ani pentru persoane neasigurate de la 150 (2008-2009) la 250 lei (2010).

Una din provocările căreia a trebuit să-i facem față a fost menținerea nivelului de finanțare al sistemului de sănătate în condițiile impactului crizei financiare internaționale. Astfel, au fost întreprinse acțiuni pentru menținerea nivelului de finanțare al sectorului de sănătate din fondurile publice. Ca rezultat, bugetul consolidat al ocrotirii sănătății precizat în anul 2009 a constituit 3820,7 mil. de lei, ceea ce este cu 512,9 mil. de lei mai mult comparativ cu bugetul anului 2008.

Pentru extinderea accesului la servicii medicale, în special al categoriilor de persoane social-vulnerabile, pentru anul 2010 a fost majorat cuantumul resurselor financiare din bugetul de stat transferat în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală cu circa 32,2% față de nivelul precizat pentru anul 2009, ponderea acestora fiind 59,3% din totalul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

A fost majorat cuantumul resurselor financiare destinat asistenței medicale primare până la 1 mld. lei, ceea ce reprezintă 31% din fondul de bază a fondurilor asigurării de asistență medicală pe anul 2010. Aceasta constituie o majorare semnificativă cu 82 mil. lei sau 8,9% față de anul 2009. De asemenea, pentru anul 2010 au fost majorate alocațiile pentru medicamente parțial și/sau integral compensate cu 51,2% (sau cu 37,9 mil. lei) față de anul 2009 și reprezintă suma de 112 mil. lei. A fost extinsă lista medicamentelor compensate de la 53 denumiri comerciale internaționale în anul 2009 la 84 în anul 2010.

Infotag: O prioritate declarată a Guvernului pe care-l conduceți este integrarea europeană. Ce ați reușit la acest capitol?

Vlad Filat: În această perioadă, s-a urmărit implicarea cât mai activă a țării în procesul de colaborarea cu UE, atât în cadrul Parteneriatului Estic, cât și pe dimensiunile bilaterală și multilaterală.

Un eveniment de importanță majoră pentru parcursul european al țării a fost lansarea negocierilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. La 12 ianuarie la Chișinău a avut prima rundă, iar la 25-26 martie, la Bruxelles - a doua rundă, între care negocierile s-au desfășurat într-un ritm dinamic prin intermediul conferințelor video zilnice. În rezultat părțile au constatat un nivel înalt de convergență între pozițiile RM și UE.

În contextul Acordului de Asociere a fost inițiată lansarea a trei procese de dialog – cu privire la liberalizarea regimului de vize, crearea Zonei de Comerț Liber și Aprofundat, și dialogul structurat privind drepturile omului. În acest scop, RM a găzduit Misiunea Comisiei Europene pentru discuții exploratorii pe marginea dialogului privind liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni (1-2 martie). Misiunea a avut drept scop evaluarea gradului de pregătire a RM pentru lansarea dialogului privind liberalizarea regimului de vize. Urmare a vizitei misiunii Comisiei Europene, suntem în proces de aprobare a Termenilor de Referință pentru dialogul pe vize, care va fi lansat cu ocazia Consiliului de Cooperare din 15 iunie a.c.

Dialogul bilateral dintre RM și UE a fost impulsionat de vizita la Bruxelles a delegației Guvernului RM în perioada 23-28 martie, cu ocazia reuniunii Grupului Consultativ al Donatorilor din 24 martie. În cadrul reuniunii, partenerii de dezvoltare ai RM s-au angajat să ajute RM cu asistență financiară în volum de 2,6 miliarde dolari SUA.

Un aspect deosebit de important al colaborării moldo-comunitare ține de domeniul energetic. La 17 martie 2010, la Viena a avut loc ceremonia oficială de semnare a protocolului de aderare a RM la Tratatul Comunității Energetice. Acest pas este semnificativ pentru Republica Moldova în implementarea standardelor UE în domeniul energetic, precum și pentru a spori capacitățile investiționale pentru Moldova.

Infotag: La capitolul politică externă, nu pot să nu Vă întreb de relațiile cu statele vecine, dar și cu alte țări.

Vlad Filat: Un rezultat incontestabil, este revenirea la normalitate în relațiile cu vecinii. Pe parcursul ultimilor ani, relațiile cu Ucraina au fost practic înghețate, iar cu România ajunseseră într-o fază de dușmănie evidentă (desigur, această atitudine era manifestată unilateral de către precedenta guvernare a Republicii Moldova).

Imediat după preluarea guvernării, am relansat relațiile cu România. Într-un răstimp relativ scurt, a fost semnat Acordului privind micul trafic la frontieră, Acordul cu privire la punctele de trecere a frontierei de stat dintre România și Republica Moldova, Protocolul de amendare a Acordului privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor. S-a convenit la deschiderea noilor misiuni consulare. A fost semnat Acordul privind acordarea Republicii Moldova a 100 mil. euro. A fost dat în exploatare podul Rădăuți-Lipcani etc. Într-un cuvânt, Republica Moldova și România au revenit la relații de bună vecinătate și de parteneriat în beneficiul reciproc.

În calitate de Prim-ministru al Republicii Moldova, am efectuat o vizită de lucru la Kiev, la 1 februarie 2010, în cadrul căreia au fost abordate principalele subiecte de actualitate în relațiile bilaterale, cum ar fi demarcarea frontierei de stat, dinamizarea procesului de recunoaștere a proprietăților RM pe teritoriul Ucrainei, dezvoltarea

relațiilor economice, inclusiv necesitatea organizării, după o pauză de patru ani, a următoarei ședințe a Comisiei interguvernamentale moldo-ucrainene pentru colaborare comercial-economică.

Promovarea relațiilor cu Federația Rusă s-a manifestat prin conturarea unui nou impuls considerabil în dialogul politic moldo-rus, fapt care se datorează contactelor la nivel politic înalt, stabilite la finele anului 2009, în contextul deținerii de către Republica Moldova a președinției CSI. În cadrul acestui dialog bilateral, la 31 martie curent, Prim-vicepreședintele Guvernului Federației Ruse, Igor Șuvalov, a efectuat o vizită în Republica Moldova. Pe agendă au figurat subiecte ce țin de cooperarea în diverse domenii de interes comun, precum și de conlucrarea celor două țări în cadrul CSI. Aș menționa în context cele două întrevederi pe care le-am avut cu Premierul rus Vladimir Putin – la Yalta și la Sankt-Petersburg. În cadrul discuțiilor constructive pe care le-am avut, am convenit asupra soluționării mai multor probleme importante, cum ar fi: prelungirea termenului de înregistrare a cetățenilor moldoveni în Rusia de la 3 la 30 de zile, deschiderea terminalelor suplimentare pentru importul de vinuri moldovenești etc.

În contextul întrebării Dvs. referitor la relațiile cu alte țări, aș mai menționa faptul că Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova prevede inițierea unui parteneriat strategic cu SUA, bazat pe principii concrete. Urmează a menționa că dialogul moldo-american a înregistrat o efervescență fulminantă, înregistrându-se astfel de acțiuni ca: în perioada 19-23 ianuarie 2010 am vizitat SUA, în timpul vizitei fiind semnat Acordul de finanțare deplină din fondurile Corporației Provocările Mileniului (Compact) pentru proiectele Tranziția la o agricultură performantă și Reabilitarea rețelei de drumuri, în valoare de 262 milioane dolari SUA, precum și Memorandumul de principii și proceduri între Republica Moldova și Statul Carolina de Nord cu privire la dorința de a întări bunele relații.

Am avut întrevederi cu personalități politice și administrative marcante: Joe Biden, Vicepreședinte al SUA, Hillary Clinton, Secretar de Stat al SUA, Daniel Daniel Yohannes, Director Executiv al MCC, Robert Zoelick, Președinte al Grupului Băncii Mondiale, Dominique Strauss-Kahn, Director al FMI Ban Ki-Moon, Secretar General al ONU, Helen Clark, Administrator PNUD etc. În urma vizitei, a fost elaborat proiectul Planului de acțiuni privind implementarea înțelegerilor convenite în cadrul vizitei oficiale în SUA.

În perioada de referință s-a constatat o intensificare sporită a relațiilor bilaterale cu statele membre ale UE Olanda, Finlanda, Suedia, Norvegia, Austria, Portugalia, Spania etc.

Infotag: Ce s-a reușit în vederea atingerii obiectivului de reintegrare a țării?

Vlad Filat: Aș vrea să menționez că reintegrarea țării constituie una din cele cinci priorități stabilite în Programul de guvernare. Noul Guvern a atribuit procesului de reglementare a conflictului transnistrean o importanță politică mai mare ca în trecut, punând dosarul în cauză, pentru prima dată după 1992, în sarcina unui Viceprim-ministru, asistat de un Birou pentru Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat.

Cu regret, în pofida eforturilor întreprinse trebuie să constatăm că, pînă în prezent, nu am reușit practic să relansăm oficial negocierile în formatul „5+2”. Totuși, în ultimele au avut loc cîteva evenimente relevante de natură să contribuie la crearea premiselor propice pentru desfășurarea procesului de reglementare a conflictului transnistrean. Vom menționa, în particular, cele trei reuniuni neformale în formatul „5+2” cu participarea reprezentanților transnistreni care s-au desfășurat pe 6 noiembrie și 9 noiembrie 2009 respectiv la Viena și Tiraspol și pe 1-2 martie 2010 la Viena.

S-a reușit reluarea contactelor și dialogului dintre Chișinău și Tiraspol la nivel de reprezentanți politici, prin organizarea unor întâlniri lunare, în scopul identificării unor modalități practice de soluționare a problemelor cu care se confruntă populația de pe ambele maluri ale Nistrului. Au avut loc deja 5 astfel de întâlniri în formatul „1+1” (5 și 27 noiembrie 2009 - Viena și Bender, 26 ianuarie 2010 - Chișinău, 8 februarie - Tiraspol și 26 martie - Chișinău).

A fost continuată cooperarea cu Misiunea Uniunii Europene pentru Asistență la Frontieră (EUBAM) în vederea sporirii eficienței controlului și întăririi securității pe segmentul transnistrean al frontierei de stat moldo-ucrainene, inclusiv prin antrenarea experților europeni în activitățile de demarcare pe acest segment.

Într-un cuvânt, pînă în prezent a fost depus un volum de lucru enorm în această direcție și vom continua eforturile noastre pentru a obține o reglementare pașnică a problemei transnistrene în limitele Constituției Republicii Moldova.

5. Interviu cu Iulian Frunțasu: Liberalizarea regimului de vize: responsabilități și perspective. Radio Europa Liberă. 11.06.2010.

Iulian Frunțasu: „regimul liberalizat nu presupune accesul la piața de muncă în statele membre.”

Peste zile numărate, la Luxemburg, comisarul european pentru Extindere și Politică de Vecinătate, Stefan Fule va lansa dialogul dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova privind liberalizarea regimului de vize. Când e posibil să se finalizeze acest dialog și ce presupune, de fapt, la modul practic, pentru cetățenii moldoveni un regim liberalizat de vize? Vom discuta pe această temă cu domnul Iulian Frunțasu, consilier al prim-ministrului Vlad Filat.

Europa Liberă: *Comunicatele oficiale, domnule Frunțasu, vorbesc despre lansarea dialogului privind liberalizarea regimului de vize cu țările Uniunii Europene. De fapt unde suntem exact cu aceste discuții și cât ar putea dura pentru a vedea și moldoveni fericiți? Din punctul de vedere al circulației libere, bineînțeles...*

Iulian Frunțasu: „E un proces complex și va dura ceva timp. Nu vreau să fac careva promisiuni, foarte și foarte exacte, pentru că așteptările sunt mari, înțeleg foarte bine. Este experiența din Balcani, a Macedoniei de exemplu, care a făcut acest parcurs undeva într-un an și jumătate de la lansarea oficială procesului de liberalizare a regimului de vize. Noi însă trebuie să recunoaștem că am demarat acțiuni chiar înainte de procesul de lansare a acestui regim care va avea loc la Bruxelles. Trebuie să recunoaștem faptul că pînă la această dată, Republica Moldova a înregistrat mai multe evoluții pe marginea chestiunii privind liberalizarea regimului de vize”.

Europa Liberă: *„Asta ar însemna că suntem mai rapizi decât macedonienii, de exemplu?”*

Iulian Frunțasu: „Nu, vreau să vă spun că suntem mai rapizi în raport cu ucrainenii sau cu rușii, care au început acest dialog câțiva ani în urmă, iar noi, prin eforturile pe care le depunem, încercăm să recuperăm acest decalaj și trebuie de recunoscut că pe mai multe domenii am avansat și suntem, zic eu, pe primele poziții în raport cu ucrainenii sau rușii. Avem un grup de lucru care funcționează, care coordonează procesul de negocieri asupra liberalizării vizelor, care este condus de către ministrul de externe și care a creat și un plan și coordonează toate activitățile naționale în acest domeniu.”

Europa Liberă: Pentru a limpezi lucrurile - că merită uneori - ce trebuie să înțeleagă posesorul simplu de pașaport albastru moldovenesc că este un regim liberalizat de vize? Doar un buchet de beneficii sau și anumite responsabilități, restricții poate?

Iulian Frunțașu: „Sunt și activități pe care trebuie să le implementăm, care sunt și în beneficiul Republicii Moldova, inclusiv al cetățeanului simplu. Dacă e să vorbim, de exemplu, despre cerințele pe care le avem, acestea sunt împărțite pe câteva domenii. Se referă la securitatea documentelor, la pașapoartele biometrice. Toată lumea va trebui să aplice pentru pașapoarte biometrice din 2011. Cetățenii pot să-și perfecțeze acum astfel de pașapoarte, eu unul așa am făcut. Alt domeniu este migrația ilegală, readmisia, aici iarăși avem mai multe angajamente care trebuie să le onorăm și asupra cărora lucrăm. Al treilea domeniu este securitatea publică, ordinea publică și relațiile externe. Cetățeanul Republicii Moldova, dacă mă tot întrebați, ar trebui să vadă cum acționează Republica Moldova pe mai multe domenii, nu este atât de simplu să obții acest regim liberalizat dacă nu implementezi un set de măsuri. Sunt mai multe acțiuni care țin de responsabilitățile Republicii Moldova, referitoare și la cadrul legal și la cadrul logistic.”

Europa Liberă: Sunt sute de mii de cetățeni ai Republicii Moldova care – după ce au ajuns cu chiu cu vai în UE - continuă să staționeze acolo – mulți dintre ei – ilegal în continuare... Dacă admitem un final fericit al dialogului referitor la acest regim liberalizat de vize, cum la modul practic, tehnic, vor putea să-și asigure accesul la beneficiile acestui regim?

Iulian Frunțașu: „Odată ce regimul respectiv va funcționa presupun că vor căpăta un statut legal, deși regimul liberalizat de vize nu presupune șederea permanentă în străinătate. Chiar dacă vor aplica și vor obține pașaport biometric la ambasadă, oricum, regimul liberalizat nu presupune accesul la piața de muncă în statele membre.”

Europa Liberă: Deci un detaliu foarte important, acest regim nu presupune și dreptul de a munci?

Iulian Frunțașu: „Evident, deja depinde și de autoritățile noastre dacă vor fi în stare să elaboreze și să semneze acordul privind migrația circulară și va admite o cotă anumită pentru un an, într-o țară sau alta.”

Europa Liberă: Ar avea posibilitatea benefică de a circula liber prin Europa și o altă față a medaliei? Adică ar putea exista și efecte mai puțin îmbucurătoare ale aplicării acestui drept pentru cetățeni la care ar trebui să facă față administrația țării?

Iulian Frunțașu: „Mai multe acțiuni pe care le desfășurăm la momentul de față înseamnă muncă, investiții, tot felul de echipamente care sunt acum procurate, tot felul de sisteme informaționale automatizate, sisteme integrate de management între serviciul de grăniceri și cei de la externe - o groază de lucru care solicită efort. Până la urmă, e în beneficiul Republicii Moldova faptul că încercăm să asigurăm securitatea țării.”

Europa Liberă: Este pregătită administrația țării de aceste probleme, exigențe?

Iulian Frunțașu: „Nimeni nu ne dă nimic pentru ochi frumoși, adică dacă nu sunt îndeplinite câteva criterii foarte clare. Vor fi misiuni de evaluare pe chestiuni tehnice, nu putem trișa aici. Va fi un control riguros pe toate domeniile și odată ce vom fi ok, vom fi acceptați.”

Europa Liberă: Cât de greșită este impresia – sâcâitoare deseori – că în ceea ce privește modul de a ne prezenta în exterior lucrurile merg – cel puțin acum - excelent, iar acasă, în ceea ce ține de reformă lucrurile – cum obișnuiesc să spună rușii – sunt ca întotdeauna?

Iulian Frunțașu: „Nu știu ce să vă spun, impresiile pot fi diferite. Însă vreau să precizez că perioada martie-mai 2010, 16 puncte de trecere a frontierei au obținut accesul la baza de date a Interpolului în ceea ce privește pașapoartele furate sau pierdute. Acest criteriu, care nu este semnificativ pentru foarte multă lume, este un punct pe agendă care trebuia îndeplinit și a fost. Până la finele anului toate punctele de trecere a frontierei ar trebui să fie conectate la această bază de date. Sunt multe acțiuni tehnice care trebuie bifate, dar în spatele acestui efort sunt oameni care muncesc”.

Europa Liberă: *Există acum un sprijin fără precedent al UE în general față de aspirațiile unei Republici Moldova în proces de reformare de a intra în familia comunitară și un pas important în acest sens este regimul liberalizat de vize. Vorbim de o unanimitate în acest sens printre țările UE sau există și Moldova-sceptici, ca să spunem așa?*

Iulian Frunțașu: „Păi, întotdeauna vor fi și sceptici, și optimiști. Bineînțeles că există state care poate nu au nimic împotriva Republicii Moldova ca atare, dar care sunt eurosceptici vizavi de următorul val de extindere sau de apropiere a altor state în raport cu UE. Bineînțeles că frica are ochi mare în cazul unor state, nu știu ce-și închipuie, dar nu cred că moldovenii ar putea reprezenta un pericol deosebit pentru securitatea statelor membre.”

6. Interviu cu Monica Macovei: Moldova: o perspectivă europeană, categoric pozitivă. Radio Europa Libera. 10.06.2010.

Republica Moldova a ajuns, concomitent pe agenda a două foruri importante, pe cea a Comisiei Helsinki din Congresul American și pe agenda uneia dintre familiile politice a Parlamentului European. Iolanda Bădiliță a stat de vorbă la Bruxelles cu Monica Macovei, eurodeputată din România, despre audierile din cadrul Grupului Popular cu tema „Un an de la schimbarea pro-europeana din Republica Moldova”.

Europa Liberă: *Doamna Macovei, se implineste un an de cand guvernul Filat a preluat puterea in Republica Moldova. Care este perspectiva pe care acest guvern a dat-o Republicii Moldova?*

Monica Macovei: O perspectiva europeana, democratie, drepturi, reforme. O perspectiva categoric pozitiva. In acest moment guvernul Filat are sprijinul tuturor institutiilor europene. Sigur ca stim din propria experienta ca reformele sunt foarte greu de facut, sunt dureroase, iar sprijinul UE depinde de continuarea reformelor.

Europa Liberă: *Sunteti una dintre persoanele care sprijina foarte mult acest parcurs european pe care Moldova doreste sa il aiba. Totusi, dupa cum stiti foarte bine si dumneavoastra ne asteapta niste alegeri care ar putea sa aduca la putere celalalt partid, de altfel foarte popular in Moldova, si care, se pare, nu este atat de convins de aceasta cale europeana.*

Monica Macovei: Pana la urma soarta tarii este decisa de cetatenii din Republica Moldova. Problema este ca ei sa fie bine informati si sa poata decide ce viitor vor pentru ei si copiii lor. Este clar ca aceasta coalitie este prima, dupa foarte multi ani de zile, care a dat perspectiva europeana vietii oamenilor chiar daca asta nu se vede foarte direct in efectele asupra vietii multora de acolo. Dar exista aceasta speranta. Si, repet, incurajarile si sprijinul institutiilor europene este foarte mare si la nivel financiar si de asistenta tehnica si de specialitate. Iar informatiile care ne vin dinspre Comisia Europeana, adica acel nivel tehnic care verifica pe teren si lucreaza impreuna cu guvernul, sunt foarte bune. Se spune ca Moldova a facut foarte mult progres si ca a realizat, in mod concret, foarte multe lucruri.

Europa Libera: V-as intreba cum ati primit intentia doamnei Catherine Ashton de a desfiinta posturile de reprezentanti speciali ai UE in Moldova si Caucazul de Sud?

Monica Macovei: Eu, personal, foarte bine. Cred ca ambasadorul UE la Chisinau poate sa indeplineasca si aceasta functie, aceasta pozitie; inteleg ca o sa ii fie crescute puterile si mi se pare un lucru bun. Un singur reprezentant al UE asa cum este in majoritatea celorlalte state cu care avem relatii - si nu vorbesc, evident, de statele membre - este de ajuns si in acest caz nu vor mai fi probleme de coordonare.

Intr-un fel, este foarte bine pentru Moldova pentru ca tara ar intra in rand cu alte state cu care UE are relatii si in care exista o singura reprezentanta, o delegatie, a UE care se ocupa de relatia tarii respective cu UE. Iar ideea de „reprezentant special” se bazeaza pe supozitia ca in acea tara sunt „probleme speciale” pentru care ar mai trebui niste persoane si pozitii in plus. Cred ca, pur si simplu, se instaureaza o stare de normalitate in relatia UE-Moldova.

Europa Libera: Nu o sa va intreb de Transnistria dar o sa va intreb despre cazul Vardanean. Este o problema care, iata, se prelungeste; de curand autoritatile din Transnistria au anuntat ca au prelungit cu inca o luna arestul jurnalistului Vardanean. Ce stiti despre acest caz si ce informatii are UE. Ce parghii de actiune are UE daca doreste sa actioneze, desigur?

Monica Macovei: Informatiile pe care le avem sunt cele din spatiul public. Au aparut si informatii care arata si o alta fata a monedei, respectiv acele suspiciuni cu privire la alte activitati ale jurnalistului, dar dincolo de orice, nu se accepta, in nici un caz, o arestare nejustificata, nu se accepta tortura. Cand spun ca nu se accepta ma refer la institutiile europene si la Consiliul European, Moldova fiind o semnatară a Conventiei Europene a Drepturilor Omului. Revin la acest caz, relatia pe care trebuie sa o ai cu familia, faptul ca trebuie sa ti se permita sa iti vezi avocatul. Aceste drepturi i-au fost inculcate domnului Vardanean. Eu intentionez, de altfel, ca impreuna cu alti colegi sa fac o vizita la Chisinau si Tiraspol, la sfarsitul lunii iunie, inceputul lunii iulie si sigur ca voi discuta si aceasta chestiune.

7. Serghei Pirojkov: Reglementarea tuturor problemelor dintre Ucraina și Moldova ne apropie de europa comună. Infotag. 28.06.2010.

Infotag: Excelență, cum poate fi determinată direcția de dezvoltare a Ucrainei la etapa actuală, avînd în vedere situația ei unică, între Est și Vest, precum și evoluția situației politice interne?

Serghei Pirojkov: De mai bine de 18 ani Ucraina a trecut prin diferite etape de dezvoltare, inclusiv și în politica externă – de la așa-numitul curs multivectorial, pînă la cursul exclusiv prooccidental. Astăzi Președintele Ucrainei, Viktor Ianukovici, și guvernul țării au luat în considerație greșelile și experiența dezvoltării precedente a țării noastre și au elaborat un curs optim, echilibrat și, cel mai important, realist pentru activitatea politică externă a Ucrainei. Avînd în vedere că scopul serviciului ucrainean de politică externă este asigurarea creșterii economice și creșterea potențialului de export al țării, prioritatea politicii externe a Ucrainei a devenit integrarea europeană. Sarcina primordială pentru perspectiva apropiată în cadrul cooperării dintre Ucraina și UE este semnarea Acordului de Asociere, inclusiv crearea zonei aprofundate și comprehensive de comerț liber; coordonarea planului de acțiuni pentru introducerea regimului fără vize.

Pentru Kiev este importantă și participarea la Parteneriatul Estic, pe care partea ucraineană îl vede ca o platformă suplimentară pentru dialogul politic regional cu UE, orientat spre valorile și standardele europene. Din punctul meu de vedere, un interes deosebit prezintă propunerea Uniunii Europene în cadrul Parteneriatului Estic –

programul de cooperare interparlamentară EURONEST, care creează condiții optime pentru schimbul de opinii între înalții oficiali ucraineni și europeni.

O altă direcție la fel de importantă este și extinderea parteneriatului strategic al Ucrainei cu Rusia ca subiect important al securității europene. Relansarea formulei parteneriatului strategic între țările noastre a devenit principala realizare pe această direcție. În special, a fost reluat dialogul cu Federația Rusă, a început să activeze Comisia interstatală la nivelul șefilor de stat, Ucraina și Rusia inițiază o colaborare de importanță istorică – demarcarea segmentului de frontieră terestră. O prioritate în dezvoltarea relațiilor cu Rusia este sfera economică. La moment există un potențial semnificativ pentru aprofundarea cooperării bilaterale reciproc avantajoase pe mai multe direcții, în special, în domeniul transportului și tranzitului, în industria aerospațială, în sectorul energetic ș.a.

Ucraina își continuă cursul de dezvoltare a relațiilor strategice și cu SUA în vederea asigurării pozițiilor de lider în procesul de dezarmare nucleară și, foarte important, pentru apărarea intereselor sale naționale în acest domeniu. Unul din instrumentele de realizare a acestui curs este politica de neutralitate, care răspunde provocărilor contemporane și pe care statul nostru intenționează o urmeze cu rigurozitate. În același timp, Ucraina este interesată în continuarea colaborării practice cu NATO și cu alte organizații internaționale care asigură securitatea în spațiul european și euro-atlantic.

Infotag: Cum vedeți că vor evolua relațiile cu vecinii, în special cu Republica Moldova?

Serghei Pirojkov: Relațiile cu Moldova ocupă un loc important în sistemul intereselor politice externe ale Ucrainei, fapt condiționat, în primul rând, de prezența frontierei comune, de existența în Moldova a unui grup etnic de ucraineni numeroși, de apropierea priorităților politice externe, de un potențial semnificativ de dezvoltare a unei cooperări economice reciproc avantajoase. Totodată, dezvoltarea relațiilor moldo-ucrainene este reținută de o serie de probleme nesoluționate, care le avem în moștenire încă de pe vremea căderii Uniunii Sovietice. Printre acestea trebuie să menționăm demarcarea frontierei de stat moldo-ucrainene în regiunea barajului de la nodul hidrotehnic de pe Nistru, a porțiunilor de frontieră la Giurgiulești și Palanca; recunoașterea dreptului la proprietate asupra obiectelor ucrainene pe teritoriul Moldovei și a celor moldovene pe teritoriul Ucrainei; încheierea procedurii de perfectare juridică în proprietatea Ucrainei a pământului de sub autostrada ucraineană Odesa-Reni de lângă Palanca; finalizarea demarcării segmentului central al frontierei de stat moldo-ucrainene.

În ultimii ani Ucraina a propus cel puțin de două ori colegilor moldoveni mecanisme clare de soluționare reciproc avantajoasă a acestor probleme. Chiar la sfârșitul lunii mai prim-ministrul Ucrainei, Nikolai Azarov, a propus premierului Moldovei, Vladimir Filat, încă un algoritm de soluționare a acestora. Ucraina reiese din faptul că soluționarea tuturor problemelor va deschide posibilități și mai mari pentru utilizarea pe deplin a potențialului enorm al relațiilor noastre, va apropia și mai mult popoarele noastre de Europa comună.

Infotag: În opinia Dumneavoastră, care sînt perspectivele soluționării conflictului transnistrean?

Serghei Pirojkov: Ucraina, ca stat-garant în procesul de negocieri, pledează pentru o reglementare corectă și deplină a problemei transnistrene în baza respectării suveranității și integrității teritoriale a Moldovei, luînd în considerație interesele populației din Transnistria. Aceste și alte principii de reglementare sînt stipulate în Declarația comună a președinților Federației Ruse și Ucrainei în reglementarea transnistreană de la 17 mai 2010.

În opinia mea, perspectivele soluționării conflictului depind, întâi de toate, de respectarea de către părți a dialogului eficient, orientat spre restabilirea înțelegerii între conducerea republicii Moldova și Transnistria, precum și de respectarea înțelegerilor atinse anterior în procesul de negocieri. Fără acestea reglementarea reală a conflictului este imposibilă. În același timp, desigur, o mare importanță o are și poziția participanților externi la reglementare: Ucraina, Rusia, OSCE, UE și SUA. În prezent Ucraina, Rusia și anumite țări în parte ale Uniunii Europene au ajuns la un numitor în privința problemelor de bază ale reglementării transnistrene, însă fără dorința Chișinăului și a Tiraspolului de a vorbi în aceeași limbă procesul real de reglementare este imposibil. De aceea Ucraina tinde să reia cât mai rapid procesul de negocieri în formatul „5+2”.

La momentul actual un element indispensabil al reglementării stabile a problemei transnistrene este întărirea încrederii între Moldova și Transnistria. De aceea Kievul depune eforturi considerabile pentru stabilirea unei cooperări eficiente în activitatea grupurilor de experți de la Chișinău și Tiraspol privind măsurile de încredere în vederea soluționării celor mai acute probleme referitoare la asigurarea unui trai decent pentru populația Transnistriei.

Infotag: Ca vecină, Ucraina posibil că urmărește evoluția situației politice interne din Moldova. Ceea ce se întâmplă aici vă îngrijorează cumva, vă bucură sau sînteți indiferent la acestea?

Serghei Pirojkov: Ucraina, într-adevăr, urmărește foarte atent situația din Moldova. Și aceasta este firesc, căci noi nu doar că sîntem vecini, dar și parteneri importanți în calea dezvoltării europene civilizate. Țările noastre și popoarele noastre au multe în comun. Și nu este vorba doar de apropierea teritoriilor. Avem multe în comun pe plan istoric și cultural, ne confruntăm cam cu aceleași probleme și, cel mai important, avem aceleași scopuri strategice și aceleași priorități – integrarea în UE și asigurarea securității în regiunea noastră.

Desigur, Ucraina este interesată ca Moldova să fie un stat stabil și previzibil, căci modificările oricît de mici în diferite structuri ale conducerii întotdeauna își pun amprenta pe dinamica colaborării între țări. De aceea noi, în calitate de țări vecine, trebuie să ne construim relațiile nu de la alegeri la alegeri, ci astfel ca acestea să se dezvolte mereu în ascensiune.

Este îmbucurător faptul că, în pofida tuturor dificultăților situației politice interne atît în Ucraina, cît și în Republica Moldova, în prima jumătate a anului curent am reușit nu doar să semnăm o serie de acorduri bilaterale importante și să lansăm procesul de demarcare a segmentului central al frontierei moldo-ucrainene, dar și să înaintăm în soluționarea unor probleme complicate moștenite după căderea Uniunii Sovietice.

Infotag: Ucraina este unul din principalii parteneri comercial-economici ai Moldovei. Cum apreciați nivelul acestor relații bilaterale?

Serghei Pirojkov: Consider că este bine, dar insuficient. În ianuarie-aprilie 2010 cota Ucrainei în comerțul exterior al Republicii Moldova a constituit 10,8%. Cred că aceste cifre nu răspund posibilităților și necesităților reale ale țărilor noastre. Vedem că există rezerve, în primul rînd, în colaborarea în sectorul energetic, care prezintă avantaje atît pentru Ucraina, cît și pentru Moldova, în domeniul livrării de tehnică agricolă, produse alimentare, în domeniul transportului, prelucrării producției. Aș vrea să mă adresez oamenilor de afaceri ale Moldovei. Dacă sînteți interesați de realizarea unor proiecte concrete cu Ucraina, adesați-vă la secția economică a Ambasadei, care va ajuta să stabiliți contacte directe cu partenerii de afaceri din Ucraina.

Infotag: *Ceva timp în urmă în presa internațională se vehiculau opinii despre problemele pe care le-ar crea postulul Reni terminalul Giurgiulești. Cât de îndreptățite erau acestea și care este situația actuală?*

Serghei Pirojkov: Nu aş aborda astfel problema. Dacă Ucraina presupunea că va vedea un concurent în persoana terminalelor de la Giurgiulești, posibil că nu ar fi transmis Moldovei o parte din ţărmul dunărean, unde acestea au şi fost construite. Acestea sînt două porturi diferite – atît după posibilităţile de prelucrare a volumului de mărfuri, cît şi după dezvoltarea infrastructurii. O bună parte din navele de la portul Giurgiulești sînt pilotate de specialiști ucraineni. Însă există şi o anumită doză de adevăr în faptul că terminalele de la portul Giurgiulești reprezintă o concurenţă pentru porturile ucrainene de la Dunăre. În orice caz, prezenţa concurenţei întotdeauna a fost un stimulent spre dezvoltare, inclusiv pentru porturile ucrainene. În acelaşi timp, aş vrea să menţionez că ecologiştii sînt îngrijoraţi într-o anumită măsură din cauza amenajării portului. Dar aceste probleme se discută de ministerele de resort ale ţărilor noastre.

Infotag: *Diaspora ucraineană din Moldova este cea mai numeroasă. În republică sînt sate întregi unde locuiesc doar ucraineni. Potrivit informaţiilor Dvs. şi potrivit aprecierilor lor, cum se simt ei aici?*

Serghei Pirojkov: Aveţi dreptate, diaspora ucraineană, mai exact minoritatea naţională ucraineană, este cea mai numeroasă din Moldova. Potrivit ultimului recensămînt al populaţiei (2004), în Moldova erau 282,4 mii de ucraineni sau 8,4% din populaţie, iar în Transnistria – 178,2 mii de persoane sau 28,8% din populaţie.

Mulţi ucraineni vor ca în instituţiile şcolare şi preşcolare copii lor să studieze alături de limba de stat şi limba maternă ucraineană. Acum din 1500 de instituţii medii de învăţămînt din Moldova doar în 52 se predă limba ucraineană ca disciplină aparte, pe care o studiază circa 6 mii de elevi (în 2006 erau 57 de astfel de instituţii, unde limba ucraineană era studiată de peste 8 mii de copii).

Ucraineni se plîng că lipseşte presa ucraineană, radio şi tv. La postul de televiziune Moldova 1 de două ori pe lună este difuzată o emisiune de jumătate de oră în limba ucraineană „Світанок” (Răsărit), în fiecare zi de joi are loc emisiunea radiofonică „Відродження” (Renaşterea), este retransmis doar un singur post tv ucrainean „Inter+” şi doar la televiziunea prin cablu. Desigur, acest lucru este insuficient pentru a satisface necesităţile informaţionale ale ucrainenilor.

Cred că la asigurarea drepturilor şi satisfacerea necesităţilor ucrainenilor în Moldova va contribui eficient activitatea viitoarei Comisii interguvernamentale mixte pentru problemele minorităţilor naţionale, care va fi formată în conformitate cu Acordul dintre Ucraina şi Moldova privind colaborarea pentru asigurarea drepturilor persoanelor care aparţin minorităţilor naţionale.

8. Interviu cu Victor Osipov: Ilie Cazac şi Ernest Vardanean vizitaţi în detenţie de şeful misiunii OSCE Philip Remler. Radio Europa Liberă. 21.06.2010.

Vice-premierul Victor Osipov consideră că raportul prezentat ulterior tuturor delegaţiilor OSCE este o dovadă a atenţiei deosebite care se acordă celor două cazuri la nivel internaţional.

Victor Osipov: „Şeful Misiunii OSCE din Moldova s-a întâlnit cu ambii deţinuţi. Deci, i-a văzut fizic. Sunt integri. Mă rog, din punct de vedere moral, evident, nu cu cea mai bună dispoziţie, ceea ce este de înţeles, dar fizic sunt integri şi acest lucru este mai ales important în ceea ce-l priveşte pe Ilie Cazac, pe care până acum nu l-a văzut

nici familia, nici avocatul ales de familie și acest fapt trezește anumite îngrijorări suplimentare. Tot aici ar fi de menționat faptul că în cadrul întâlnirii, Cazac a fost de acord să aibă întrevedere cu mama sa. Acest aspect este important, deoarece până acum se invoca refuzul lui de a se întâlni, pe când acest lucru era refuzat familiei, de fapt. Deci, iată că el și-a dat acordul, respectiv, de acum încolo, din punctul nostru de vedere, urmează ca structurile respective să ofere acces și posibilitate pentru ca mama lui să-l vadă. Dar o informație mai amplă și mai avizată despre starea sănătății n-a fost posibilă, pentru că nu s-a făcut o examinare corespunzătoare. În general, eu v-aș sugera să vorbiți cu Philip Remler, șeful Misiunii OSCE, pentru ca să vă transmită din prima sursă ce impresii a avut”.

Europa Liberă: *Din păcate, Misiunea OSCE nu poate să comunice mai multe informații, cel puțin așa ni s-a spus.*

Victor Osipov: „Misiunea OSCE deja a informat, a prezentat un raport tuturor delegațiilor țărilor membre, fapt, pe de o parte, important în sensul informării, pe de altă parte, foarte concludent în ce privește atenția deosebită care se acordă acestor cazuri la nivel internațional, inclusiv datorită demersurilor întreprinse de autoritățile moldovenești. În cadrul întâlnirii pe care noi, împreună cu premierul Filat, am avut-o cu cele două doamne, noi le-am informat, în măsura în care acest lucru era posibil, despre toate acțiunile și eforturile pe care le întreprindem și public și vizibil, și într-o manieră mai discretă, dacă vreți, pentru a soluționa aceste două cazuri”.

Europa Liberă: *Anterior, cele două doamne și-au exprimat îngrijorarea față de ceea ce au numit indiferența autorităților din Chișinău și a lipsei de atenție cuvenită față de cazurile lui Ernest Vardanean și Ilie Cazac.*

Victor Osipov: „Pot să vă spun că este la înțelegerea oricui și este firesc faptul că familiile sunt îngrijorate. Dar la fel, toată lumea trebuie să înțeleagă că nu pot fi prezentate public toate acțiunile întreprinse de către autorități și de către anumite instituții implicate. Fără îndoială, efortul nostru la nivel diplomatic este mai ușor de prezentat și este un efort, aș putea să spun, de amploare necesară, poate chiar fără precedent, dacă face excepție cazul Ilașcu, pentru că sunt niște cazuri ieșite din comun, cele două arestări ale lui Vardanean și Cazac. Însă, în rest, nimeni nu este mulțumit. Și vreau să vă spun că nici autoritățile moldovenești nu sunt mulțumite de această situație și de faptul că soluționarea ei se arată a fi, după cum ne și așteptam, destul de dificilă. De aceea, sentimentele și emoțiile celor două familii sunt de înțeles, însă guvernul are toată deschiderea și a reconfirmat astăzi acest fapt, pentru a examina și a căuta soluții la fiecare semnal venit din partea acestor două familii. Eu vreau să spun că și astăzi am avut întrevederi cu reprezentanții mai multor instituții - și care se ocupă de sănătate, și de ordinea de drept - mă refer la cazul celor doi protestatari, care sunt monitorizați și, dacă vreți, le este asigurată și securitatea – o patrulare în regim special, în cartierul în care se află locul în care ei protestează...”

Europa Liberă: *...aveți în vedere familia lui Ilie Cazac?*

Victor Osipov: „...da, familia lui Ilie Cazac, și o asistență, o monitorizare a stării lor de sănătate, luată la control la cel mai înalt nivel. Adică sunt o serie întreagă și de multe alte măsuri, care sunt măsuri normale pentru a oferi asistența necesară celor două familii, pentru a avea grijă ca situația să nu degenereze. Tot ceea ce noi putem face, spre regret nu putem să facem totul, nu putem să facem minuni, dar tot ceea ce noi putem să facem vă asigur că facem și familiile sunt la curent cu acest lucru”.

Europa Liberă: Dl Osipov, ați putea să confirmați că tânăra Elena Dobrovițcaia reținută pe 16 iunie la Bender a fost eliberată? Organizația PromoLex afirma că fata a fost luată ostatecă de miliția transnistreană pentru a o șanta pe mama ei într-un dosar mai vechi legat de un accident rutier.

Victor Osipov: „Din informațiile pe care le-am primit pe linia organelor noastre de interne, a fost eliberată. Reținerea ei s-a produs sub clauza care permite reținerea pentru 72 de ore, în scopuri de - eventual sau inclusiv - chipurile, de identificare a persoanei - au așa, în acest domeniu, o asemenea prevedere care permite reținerea persoanei. Oricum, noi considerăm acest gest absolut dubios și nepermis și, iarăși, el este și monitorizat, dar sunt examinate și anumite posibilități de a elimina sursa acestei probleme”.

9. Interviu cu Vladimir Iastribceak: Nici trecutul și nici viitorul nu cunosc cuvântul "dacă". Infotag. 16.06.2010.

Infotag: Domnule Iastrebceak, care este scopul vizitei Dvs. la Berlin?

Vladimir Iastribceak: Mă aflu aici la invitația Forumului moldo-german pentru a participa la conferința „Probleme vechi – perspective noi? Conflictul transnistrean” și a aduce la cunoștința participanților punctul nostru de vedere la acest capitol. În afară de aceasta, am avut o serie de întrevederi cu reprezentanții organelor de conducere a RFG, unde, de asemenea, am făcut un schimb util și constructiv de opinii. Ne-a fost interesant să aflăm și poziția părții germane referitor la subiectele informaționale recente, care au trezit un viu interes. Am în vedere Memorandumul semnat în cadrul vizitei în Germania a Președintelui rus Dmitri Medvedev.

Infotag: Care sînt așteptările Transnistriei în privința acestui document?

Vladimir Iastribceak: Mai întîi de toate, sperăm că acesta va fi util în calitate de parte componentă a procesului de apropiere a pozițiilor Rusiei și Uniunii Europene în această problematică. Mai ales că UE și Federația Rusă sînt cele mai importante structuri regionale, alături de Ucraina, care, la fel, tind să-și demonstreze interesul. Acest lucru l-am constatat în luna mai, cînd a fost semnată declarația comună a lui Medvedev și Ianukovici în această privință. De aceea considerăm că procesele de apropiere a pozițiilor celor mai influenți jucători regionali vor fi în beneficiul reglementării conflictului.

Infotag: În discursul Dvs. ați vorbit despre progresul notabil în procesul de negocieri între Transnistria și Republica Moldova. În ce constă acest progres?

Vladimir Iastribceak: Întrevederile la nivel bilateral au căpătat un caracter regulat. Eu nu aș spune că acesta este un proces de negocieri, ci mai degrabă o dinamică a activității bilaterale, precum și a activității cu participarea partenerilor internaționali. În special, sînt desfășurate seminare, care prezintă un interes reciproc, consultări în formatul „5+2”, care, de asemenea, au căpătat un caracter ritmic și regulat. Cu toate acestea, urmează să întreprindem încă multe acțiuni pentru ca așteptările să devină realitate.

Infotag: Există careva premise pentru ca negocierile să devină oficiale?

Vladimir Iastribceak: Nu trebuie să supraapreciem importanța formatului „5+2”. Acesta este în esență un format consultativ, creat pentru a asigura un nivel minim de contacte politice între cele două părți ale conflictului prin mediatori și observatori internaționali. Nici un fel de formate de acest gen nu vor înlocui cooperarea deplină la nivelul persoanelor împuternicite să ia hotărîri politice și să controleze executarea acestora la nivelul conducătorilor Transnistriei și Moldovei. Dar importanța formatului nu trebuie nici să o subapreciem, acesta fiind o platformă importantă pentru dialog și consultări. Însă pentru ca formatul să funcționeze este necesară o agendă.

Altfel, riscăm să ne pomenim în situația din 2006, când formatul și-a încetat activitatea pe o perioadă destul de îndelungată.

Infotag: Conducerea Moldovei s-a schimbat. Cum a perceput acest lucru Transnistria, a avut oare vreo influență asupra conținutului negocierilor?

Vladimir Iastribceak: Noua conducere are într-o anumită măsură noi abordări. Spre regret, abordarea politică de bază a Moldovei față de problematica reglementării transnistrene nu a suferit deocamdată modificări – legea din 2005 și Constituția unitară rămân neschimbate. Cu toate acestea, considerăm că lucrul trebuie continuat. Faptul că s-a reușit reluarea activității grupurilor de experți și soluționarea unor sau altor probleme în baza unor modele deja existente reprezintă un semnal pozitiv. Situația de viitor este deocamdată departe de stabilitate atât la Chișinău, unde începe o nouă rundă de bătălii electorale, cât și la Tiraspol, unde în decembrie vor avea loc alegeri parlamentare. Dar acest lucru nu ne scutește de responsabilitatea continuării activității pe care am început-o.

Infotag: Potrivit experților, perspectiva reală de integrare europeană a Moldovei va deveni atractivă pentru Transnistria și va contribui la unirea țării. Ce credeți despre aceasta?

Vladimir Iastribceak: Depinde ce se înțelege prin integrarea europeană, în ce calitate Uniunea Europeană este gata să vadă R.Moldova – ca vecin sau ca ceva mai mult. Aici avem un drum cu sens dublu. Poți bate la ușă cât vrei, dar dacă este închisă și nimeni nu o va deschide, aceasta va fi o perspectivă existentă, dar închisă. Referitor la faptul cum poate acest lucru contribui la unele sau alte procese politice, cel mai important nu este perspectiva pe care o are cineva, ci voința politică reală și disponibilitatea de a îndeplini înțelegerile atinse: începînd cu anul 1994 și continuînd cu declarația comună a lui Smirnov, Voronin și Medvedev din 18 martie 2009.

Infotag: Și totuși, dacă Moldova ar deveni o țară prosperă din punct de vedere economic...

Vladimir Iastribceak: Iată când acest lucru va fi real, atunci vom avea ocazia să discutăm mai concret. Istoria nu cunoaște cuvîntul „dacă”, nici în această situație și nici în viitor. În orice caz, poporul Transnistriei va fi cel care va decide.

Infotag: În Transnistria continuă să se afle și astăzi 20 de mii de tone de muniții rusești...

Vladimir Iastribceak: Armamentul este al fostei armate a 14-a și deocamdată problema apartenenței acestuia rămîne deschisă pentru Transnistria, căci la căderea URSS armamentul a fost împărțit conform principiului pe ce teritoriul acesta a rămas. Transnistria, în măsură egală ca și toate republicile fostei URSS, a participat la crearea complexului industrial-militar sovietic, unde au muncit transnistrenii și întreprinderile transnistrene. Nu punem problema transmiterii acestui armament în proprietatea noastră, dar punem problema achitării compensațiilor, care sînt prevăzute inclusiv în acordurile bilaterale. Deocamdată aceste probleme se află în proces de soluționare. În opinia noastră, problema privind retragerea munițiilor este legată direct de progresul reglementării conflictului, căci aceasta este un element al securității fizice garantate a locuitorilor Transnistriei.

Infotag: O parte din muniții a fost nimicită sau retrasă, în conformitate cu acordurile de la Istanbul din 1999, înainte ca Transnistria să împiedice acest proces.

Vladimir Iastribceak: Progresul în retragerea munițiilor a fost atins în perioada în care era înregistrat progres și la nivel politic. Dacă va exista vreun progres în anumite probleme politice, nu exclud că va fi înregistrat și un progres în această chestiune. Există însă principii care nu au fost stabilite nici de noi și nici acum. Aceste principii au fost puse la căderea URSS și, în opinia noastră, ele sînt destul de actuale și în situația noastră.

10. Interviu cu Konstantin Kosachev: „Cine este președintele UE?” Europa Liberă. 23.06.2010.

Europa Libera: *Intr-o declaratie pentru o publicatie rusa spuneati zilele trecute ca „in prezent, in relatiile dintre Rusia si Europa nu exista mecanisme capabile sa reduca la minim factorul uman, in favoarea intereselor strategice”. La ce va referati, mai exact?*

Konstantin Kosachev: Discutiile recente dintre dl Medvedev si dna Merkel au fost despre crearea unui mecanism de criza care nu exista in acest moment intre Rusia si UE. Imi aduc aminte de criza din Georgia, din 2008 cand dl Sarkozy, in calitate de presedinte al Consiliului Uniunii Europene a trebuit sa intervina. Interventia UE de la acel moment a fost salutata de Rusia si a adus rezultate imediate. Daca ne-am imagina, insa, doar pentru o clipa, ca presedintele Consiliului UE ar fi fost altcineva, din alta tara, alta personalitate, acest rezultat ar fi putut fi complet diferit. Aceasta inseamna ca inca suntem foarte dependenti de persoanele care detin functiile de conducere la nivelul UE.

Cine este presedintele UE? Dupa intrarea in vigoare a Tratatului de la Lisabona, avem, in mod formal, niste persoane care sunt la conducere. Multe personalitati importante din structurile de conducere ale UE sunt in favoarea dezvoltarii unor relatii stranse, a unui parteneriat strategic cu Rusia, altele nu. Dupa parerea mea, ar trebui sa incercam sa reducem importanta figurilor politice aflate la putere si sa introducem un mecanism care sa faca sa mearga interesele comune pe care le avem si nu opiniile liderilor politici.

Europa Libera: *Cand spuneti „noi”, va referiti la Rusia, la UE, la Rusia si UE? La cine anume?*

Konstantin Kosachev: In calitate de politician rus, ma refer la Rusia. Dar, Rusia este o tara europeana, noi si UE avem o Europa comuna si in acest sens, cand vorbesc de cooperare strategica, securitate comuna, ma refer la intreaga Europa care nu este divizata de granite. E adevarat, situatia de acum nu este ca cea descrisa de mine. In momentul de fata avem in Europa Uniunea Europeana si mai avem si Rusia si in multe cazuri ne comportam de parca am apartine unor lumi diferite. Aceasta situatie este gresita si ar trebui schimbata cat mai curand posibil.

Europa Libera: *Vedeti Rusia, intr-o buna zi, devenind membru al Uniunii Europene?*

Konstantin Kosachev: Nu pentru moment. Uniunea Europeana, la acest moment, este o structura care nu adauga o valoare speciala Rusiei. Insa, in timp, mai devreme sau mai tarziu, vom pune bazele unei organizatii comune in care sa fie implicata fiecare tara europeana, care sa nu fie creata pe baza actualei Uniuni Europene care are propriile probleme interne; si care, cred eu, nici nu va accepta ca Rusia sa devina stat membru. In momentul de fata situatia economiei rusesti este departe de standardele UE. In cazul unei tari mici, este usor sa imbunatatesti situatia economica prin asistenta din partea UE. O astfel de schema nu va functiona pentru Rusia din motive tehnice, economice, financiare si asa mai departe. Asa incat, probleme sunt in ambele parti: si in UE si in Rusia.

Europa Libera: *Exista analisti care spun ca discutiile dintre Germania si Rusia au intotdeauna un rezultat imediat pentru ca Rusia doreste sa discute doar cu parteneri puternici pe care ii respecta. Si ca lista acestor parteneri nu e prea lunga in UE. Germania este unul dintre ei, poate cel mai respectat.*

Konstantin Kosachev: Da, avem relatii foarte bune cu anumite tari europene: Germania, Franta, Italia si multe altele. Nu ca am avea relatii speciale cu acestia. Motivul este ca aceste tari sunt gata sa ia initiativa sa isi asume responsabilitatea pentru proiectele comune. Imi amintesc de proiectul de facilitare a vizelor. Primul nostru pas a

fost sa ne adresam Comisiei Europene. Am mers la Bruxelles si am facut aceasta propunere. Raspunsul a fost: „Nu. 100% nu. Aceasta nu este posibil.”

Europa Libera: Cand a fost asta?

Konstantin Kosachev: Acum vreo 5 ani. Asa ca am propus intelegeri de facilitare a vizelor bilaterale cu Germania, cu Italia, cu Franta si, deodata, birocratia UE si-a schimbat opinia. Acum avem un acord de facilitare a vizelor pentru intreaga UE.

Europa Libera: Ce parere aveti despre, sa ii spunem, intelegerea privind Transnistria dintre dl Medvedev si dna Merkel?

Konstantin Kosachev: Nu exista nici o intelegere. Transnistria este un conflict care este rezolvabil, ca sa spunem asa. Acum 4 sau 5 ani am incercat sa rezolvam acest conflict si am ajuns la un compromis care a fost acceptat de ambele parti dar, mai tarziu, a fost blocat de asa numita „Europa unita”. Motivul? Acest compromis a fost realizat fara participarea lor. De aceasta data vom incerca sa facem mai multe progrese cu privire la acest conflict (si poate si cu privire la altele).

Conflictul din Transnistria este, pot spune, cel mai aproape de a fi rezolvat prin cooperarea dintre cei implicati fara sa mai fie repetate greselile din trecut. Noi, nu am facut nici o gresala. UE a facut cateva greseli si iata ca inca avem acest conflict. Conflictul din Transnistria va fi poate primul in care se va folosi mecanismul de cooperare in situatii de criza agreat de dl Medvedev si dna Merkel. Daca va avea succes, cred ca toata lumea va fi multumita. Insa nu cred ca putem reusi doar prin intalniri intre Rusia si Germania, Rusia si UE. Moldova si Transnistria trebuie sa accepte aceasta mediere si sa accepte compromisul. Nu suntem inca acolo si nimeni nu stie cand vom ajunge.

11. Interviu cu Gunther Krichbaum: „UE nu este doar locul unde curge lapte si miere”. Infotag. 22.06.2010.

Infotag: *Domnule Krichbaum, Alianța pentru Integrare Europeană, aflată la conducerea Moldovei, poartă negocieri cu Bruxellesul pentru semnarea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană. Când se va întâmpla semnarea reală a acestui document?*

GUNTHER KRICHBAUM: În primul rând, este vorba de Acordul de parteneriat și cooperare între RM-UE, care acum se numește Acordul de asociere. Noțiunea de „membru asociat” a fost admisă din neatenție în negocierile cu Ucraina. Eu de la bun început pledam pentru faptul că dacă recunoaștem acest termen în negocierile cu Ucraina, trebuie să-l recunoaștem și în negocierile cu Moldova. În esență, acesta este un Acord de parteneriat și cooperare-2, care vine să-l înlocuiască pe cel care expiră, și nu trebuie confundat cu Acordul de stabilizare și asociere (care se încheie cu țările-candidate pentru aderarea la UE – „I”)

În al doilea rând, nu sînt adeptul termenului prestabilit, căci întotdeauna există riscul ca țările să nu se încadreze în acest termen. Acest lucru este evident după exemplul Croației, care demult vrea să devină membru al UE: inițial era vorba de anul 2008, imediat după aderarea României și Bulgariei. Sîntem în anul 2010 și vorbim deja despre anul 2012.

Acordul de asociere al Moldovei cu UE va fi semnat atunci când va exista bunăvoință și un progres sesizabil în viitorul apropiat. Dacă acest lucru va fi la sfârșitul anului 2010 sau mai târziu, nu pot ști. Pentru mine este mai important ca acest Acord să fie semnat într-un final.

Infotag: Vorbiți despre „progres sesizabil”... Cum apreciați situația social-politică din Republica Moldova?

GUNTHER KRICHBAUM: Fiecare țară este afectată de consecințele crizei mondiale. În cazul Moldovei acest lucru este și mai evident, deoarece republica nu dispune de resurse ca, de exemplu, Germania, unde Guvernul a hotărât să recurgă la o datorie record – 80 mlrd. euro pentru stimularea cererii. Moldova nu a avut asemenea posibilități, lucru ce a afectat inevitabil asupra situației sociale.

Oamenilor le este greu să se finanțeze în fiecare zi, de aceea permanent m-am pronunțat pentru ca tema RM să apară pe ordinea de zi a Bundestagului. A fost creat un for molo-german, unde împreună cu deputații „promovăm” tema RM, deoarece republica se confruntă cu un anumit risc de a rămâne în umbra Uniunii Europene. Încercăm să acționăm împotriva acesteia și de aici vine și rezoluția Bundestagului. („Susținerea integrării europene a RM” – „I”).

Infotag: Nu ați menționat nimic despre situația politică...

GUNTHER KRICHBAUM: În privința acesteia voi fi mai rezervat. Generalizând, voi spune că Moldova nu va putea face față fără reforma constituțională, căci problemele politice se desprind anume din cauza că sferele politice de atribuții nu sînt suficient de limitate. Moldova va evita pe viitor o mulțime de situații politice dificile, dacă împuternicirile vor fi stipulate clar în dreptul constituțional. În opinia mea, reforma constituțională este inevitabilă. Referitor la alte probleme politice, într-un an situația s-a stabilizat într-o anumită măsură, dar această stabilitate însă este destul de fragilă.

Infotag: Ar putea oare integrarea europeană să contribuie la reglementarea transnistreană?

GUNTHER KRICHBAUM: Pașii spre integrarea europeană ar putea contribui în mod deosebit la stabilizarea țării. De exemplu, dacă vom vorbi despre scenariile aderării la Uniunea Europeană a statelor din fosta Iugoslavie, Slovenia a intrat deja în UE, urmează Croația, Serbia a depus cerere de aderare, se poartă negocieri cu alte țări. Sînt sigur că dacă țările balcanice vor deveni membre ale UE, stabilitatea va reveni în această regiune pe un timp îndelungat.

Infotag: Cetățenii moldoveni deocamdată nu au obținut ceva concret din mișcarea de integrare a Moldovei în Europa.

GUNTHER KRICHBAUM: În ce privește liberalizarea regimului de vize, îl susțin pe deplin – oamenii trebuie să aibă posibilitatea să circule. Totul depinde de îndeplinirea condițiilor: introducerea pașapoartelor biometrice, lansarea activității structurilor de securitate. Liberalizarea vizelor asigură circulația liberă pe întreg teritoriul UE. Aici aș menționa și importanța asigurării controlului granițelor externe ale RM. În acest context, trebuie menționată și Misiunea EUBAM la frontiera cu Ucraina, care este susținută financiar de UE.

Infotag: Autoritățile Moldovei nu sînt în stare să asigure controlul pe teritoriul Transnistriei. Acest lucru ar putea împiedica pregătirea țării pentru a obține regimul liber de vize cu UE?

GUNTHER KRICHBAUM: Iarăși vorbim de date și de termeni cărora nu le dau o importanță deosebită, căci acestea ne sustrag de la esență. Problema nu ține de ziua calendaristică, deși, desigur, se poate spune că se pune un

scop pe care trebuie să-l atingi într-un anumit termen. Problema constă în îndeplinirea condițiilor: de exemplu, pașaportul biometric este destul de scump, dar, pentru a beneficia de circulația liberă în UE, fiecare cetățean al Moldovei trebuie să dețină un astfel de pașaport. Dar acest lucru constă în primul rând în anumite momente tehnice inevitabile. Nu este vorba atât de bunăvoința politică, pe cât de importante criterii tehnice.

Infotag: Guvernarea precedentă pleda pentru aderarea Moldovei la Uniunea Europeană; același lucru îl face și Alianța de guvernământ. UE simte diferența dintre ele?

GUNTHER KRICHBAUM: Apreciez totul după rezultatele obținute. Cred că Guvernul actual vrea să se deschidă mai mult Uniunii Europene. Însă doar bunele declarații sînt insuficiente, dar există și anumite modificări.

Infotag: În Moldova alegerile parlamentare anticipate sînt inevitabile. Rezultatele acestora vor afecta cumva procesul de integrare a țării în UE?

GUNTHER KRICHBAUM: Mai întîi, hotărîrea este în mîinile cetățenilor Moldovei. Iar despre rezultate este dificil să vorbim, deoarece nu avem date veridice ale sondajelor de opinie. În aceasta constă una din dificultățile cu care se confruntă țările din Europa de Sud-Est, unde sondajele se fac la comanda partidelor și rezultatele, respectiv, sînt înflorite. De aceea este imposibil să facem prognoze. Dar cred că oamenii din Moldova își văd viitorul în componența UE. Aceasta este o voință politică comună și un scop comun.

Infotag: Oamenii văd în UE un viitor mare și luminos. Dar există și aspecte negative.

GUNTHER KRICHBAUM: Aveți dreptate, nu trebuie subapreciat sau subestimat ceea ce aduce calitatea de membru. De exemplu, în noii membri România și Bulgaria urmărim o presiune în concurență, care duce la reducerea locurilor de muncă. În noul candidat pentru aderare – Croația – angajații din șantierele navale își vor pierde locul de muncă, deoarece aceste șantiere sînt subvenționate de stat pentru crearea unor locuri de muncă artificiale și incompetitive, iar subvenționarea în UE este interzisă, deoarece aceasta distruge competitivitatea. De aceea Uniunea Europeană nu trebuie confundată cu locul unde curge lapte și miere – nu este așa.

Infotag: Afară de corupție și de conflictul transnistrean, ce împiedică procesul de integrare?

GUNTHER KRICHBAUM: Sînt necesare reforme aproape în toate domeniile. Trebuie să ne gîndim la protecția mediului, la alte lucruri asupra cărora se răsfrînge procesul de aderare la UE. Este vorba de aproximativ 30 de capitole, unde sînt arătate clar toate condițiile de reformare, din care cauză calea spre UE este destul de lungă.

Vorbind despre marele scop de aderare la familia europeană, este nevoie de o apropiere de structurile europene. Aici o problemă importantă este dezvoltarea țării, care durează timp îndelungat. Dar țara care vrea să se integreze are posibilitatea să însușească o parte din Acquis communautaire, pentru a se pregăti de a deveni membru al UE.